

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник Служби у справах
дітей та сім'ї
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
_____ Валерій ТАНЦЮРА

**ЗВІТ про роботу
Служби у справах дітей та сім'ї
виконавчого органу
Київської міської ради
Київської міської
державної адміністрації
за 2020 рік**

ЗМІСТ

1. Кадрове забезпечення Служби	3
2. Проведення профілактичних рейдів	5
3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів	6
3.1. Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей	6
3.2. Робота Київських міських центрів	7
3.3. Робота Міського центру дитини	9
4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах	15
5. Профілактична робота з дітьми	16
5.1. Діти, які перебувають у конфлікті із законом	16
5.2. Контроль за дотриманням законодавства про працю неповнолітніх	17
5.3. Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей	17
5.4. Правова робота серед дітей	17
5.5. Робота підліткових клубів за місцем проживання	18
6. Оздоровлення дітей	18
7. Робота Служби у справах дітей та сім'ї щодо забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	19
8. Захист прав дітей-сиріт переселених із зони тимчасово окупованих територій, АР Крим та зони проведення антитерористичної операції	32
9. Контроль за діяльністю районних Служб у справах дітей та сім'ї, спеціальних установ для дітей, з питань соціально-правового захисту дітей	34
10. Висвітлення роботи Служби в засобах масової інформації	34
11. Робота із зверненнями громадян	35
12. Сімейна політика	37
12.1. Робота по запобігання та протидії домашньому насильству	37
12.2. Робота щодо протидії торгівлі людьми	43
12.3. Реалізація сімейної політики та підтримка сім'ї	48
12.4. Робота з багатодітними сім'ями	49

1. Кадрове забезпечення Служби

Робота з питань управління персоналом в Службі здійснюється відповідно до вимог законодавства про державну службу та трудового законодавства, визначених актами і дорученнями Президента України, Закону України «Про державну службу», антикорупційного законодавства, трудового законодавства та нормативно-правових актів України. Відповідальним за ведення питань управління персоналом в Службі у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) визначено головного спеціаліста з питань управління персоналом Сачкову Тетяну Миколаївну.

✓ В Службі запроваджено річне планування роботи з персоналом.

Станом на 31.12.2020 року штатна чисельність Служби у справах дітей та сім'ї становить 26 осіб. Фактично працюючих – 25 осіб.

Розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 16.07.2020 року № 1040 внесено зміни до структури Служби у зв'язку зі створенням юридичного сектору.

З 07.10.2020 року на посаду завідувача юридичним сектором за результатами добору призначено Бадилевич Тетяну Миколаївну, шляхом укладання контракту про проходження державної служби на період дії карантину. На посаду головного спеціаліста юридичного сектору з 07.10.2020 року призначено Місюру Тамару Сергіївну шляхом переведення з посади головного спеціаліста відділу бухгалтерського обліку та звітності Служби.

Також за результатами добору з 05.10.2020 року на посаду головного спеціаліста відділу захисту прав дітей Служби, призначено Редчиць Анну Михайлівну, шляхом укладання контракту про проходження державної служби на період дії карантину або виходу з відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею шестирічного віку основного працівника.

Протягом 2020 року було звільнено:

✓ головного спеціаліста з питань внутрішнього фінансового контролю та аудиту Ніколаєнко Наталю Миколаївну (з 23.04.2020) в порядку переведення до Служби у справах дітей та сім'ї Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації.

✓ головного спеціаліста відділу сімейної політики Хандогу Наталію Вікторівну (з 21.07.2020) в порядку переведення до Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Вчасно в установленому законодавством порядку за 2020 рік присвоєно два чергових ранги державним службовцям та встановлено тринадцять надбавок за вислугу років.

З метою сприяння фахової підготовки державних службовців, підвищення рівня їх професійної компетенції, базових знань та вмінь, необхідних для ефективного вирішення завдань було організоване підвищення кваліфікації працівників Служби у справах дітей та сім'ї згідно з індивідуальними програмами підвищення рівня

професійної компетенції державних службовців та планом підвищення кваліфікації державних службовців на 2020 рік, якими були передбачені: підвищення кваліфікації за професійними програмами, за програмами тематичних постійно діючих семінарів, програмами тематичних короткострокових семінарів, а також внутрішнє навчання. За 2020 рік підвищено рівень професійної компетенції шести державних службовців, які займають посади категорії «Б» та дев'ятнадцяти державних службовців посади категорії «В».

Відповідно до статті 44 Закону України "Про державну службу" та Типового порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців затвердженого постановою Кабінету Міністрів України в Службі у справах дітей та сім'ї в період з жовтня по листопад 2020 року було проведено оцінювання результатів службової діяльності державних службовців, які займають посади державної служби категорій "Б" і "В". За результатами проведення оцінювання відсутні негативні оцінки у працівників Служби.

Відповідно до статті 49 Закону України "Про державну службу" державними службовцями Служби у справах дітей та сім'ї, які займають посади державної служби категорій "Б" і "В", за результатами оцінювання службової діяльності у 2020 році разом з головним спеціалістом з питань управління персоналом були складені індивідуальні програми підвищення рівня професійної компетентності.

Також, у грудні звітного року в Службі у справах дітей та сім'ї було здійснено заходи щодо визначення та погодження завдань і ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності на 2021 рік для усіх державних службовців.

Протягом звітного періоду працівники Служби не притягувалися до дисциплінарної відповідальності.

З метою встановлення чіткого обліку державних службовців, у Службі забезпечується порядок формування та ведення особових справ державних службовців. Заповнення особових справ на нових працівників Служби проводиться згідно з Порядком ведення та зберігання особових справ державних службовців, затвердженим наказом Національного агентства України з питань державної служби від 22 березня 2016 року № 64 (зі змінами).

Трудові книжки оформлені на всіх працівників згідно з Кодексом законів про працю України, куди в обов'язковому порядку занесені записи про прийняття на посаду, прийняття присяги державного службовця та присвоєння відповідного рангу, зі всіма наступними переміщеннями та змінами рангів. Всі відомості про рух трудових книжок фіксуються у книзі обліку трудових книжок працівників Служби. Трудові книжки та особові справи працівників зберігаються у сейфі.

Виконання обов'язків з організації роботи з питань запобігання та виявлення корупції в Службі з 08.10.2020 року покладено на головного спеціаліста юридичного сектору, Місюру Тамару Сергіївну.

З метою запобігання та виявлення корупції і дотримання актів законодавства про державну службу, всіма працівниками Служби вчасно подані декларації осіб,

уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування за 2019 рік, та проведений аналіз підсумків декларування. Узагальнена інформація та відповідні пропозиції щодо підсумків декларування за 2019 рік подано до виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). За результатами проведеного аналізу конфлікту інтересів не виявлено.

Серед працівників Служби у справах дітей та сім'ї відсутні особи, які притягалися до відповідальності за корупційні правопорушення.

Протягом звітного періоду керівництво Служби забезпечувало державним службовцям необхідні умови і гарантії щодо їх службової діяльності. Здійснювався антикорупційний контроль щодо кадрової роботи, фінансових питань, внутрішнього трудового розпорядку, законодавства про охорону праці. Забезпечуються вимоги закону України «Про державну службу» та інших нормативно-правових актів про державну службу. Організаційно-розпорядчі документи ведуться згідно із встановленими законодавством нормативами. Протягом року, у визначені вищими інститутами терміни, подавалася відповідна інформація про заходи запобігання та виявлення корупції в Службі. Питання дотримання антикорупційного законодавства перебуває на постійному контролі у керівництва Служби.

2. Проведення профілактичних рейдів

З метою запобігання дитячій безпритульності та бездоглядності, зміцнення правопорядку серед дітей в м. Києві, соціального захисту дітей та підлітків, які залишилися без батьківської опіки та піклування, у місті Києві районними Службами у справах дітей та сім'ї спільно з відділами управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції у м. Києві було проведено 248 профілактичних рейдів «Діти вулиці», у ході яких виявлено 53 дітей.

Із загальної чисельності виявлених дітей:

- ✓ дітей дошкільного віку – 19;
- ✓ дітей віком від 6 до 14 років – 20;
- ✓ дітей віком від 14 до 18 років – 14;

з них 24 учні шкіл і профтехучилищ, 4 дітей, що не навчаються.

Аналізуючи місця виявлення дітей, слід зазначити, що найбільшу чисельність дітей було вилучено з сім'ї – 21, з вулиці – 24, 1 дитина – підкидьок.

З дітей, який було виявлено під час рейдів 14 повернуто в сім'ю, 15 влаштовано до закладів соціального захисту, 17 влаштовано до закладів системи охорони здоров'я.

Поряд з цим, у ході рейдів постійно проводяться обстеження житлово-побутових умов проживання дітей, які опинились в складних життєвих обставинах. Так, протягом звітного періоду було здійснено 1515 виїздів у такі сім'ї.

Крім того, під час рейдів 453 батьків було попереджено про відповідальність за невиконання батьками своїх обов'язків, виявлено 3 порушення правил торгівлі спиртними напоями та тютюновими виробами та попереджено 3 посадових осіб.

Ініційовано 151 притягнення до відповідальності батьків за неналежне виконання своїх батьківських обов'язків.

Інформація про результати проведення профілактичних рейдів

Рік	Проведено рейдів	Загальна чисельність виявлених дітей	З них					За підсумками рейдів, кількість дітей			
			вилучено з вулиці, безпритульних та бездоглядних дітей	вилучено з сім'ї	вилучено з комп'ютерних клубів, розважальних залів	знайдено або підкинуто	Вживали наркотики або токсичні речовини	повернено в сім'ю	повернено до навчальних закладів	влаштовано до ЦСПР	влаштовано до лікарняних закладів
2010	277	131	55	28	37	11	-	33	24	46	28
2011	296	104	51	10	29	6	-	43	1	37	15
2012	396	98	52	23	10	1	-	26	18	12	30
2013	300	88	36	19	33	-	2	44	11	13	20
2014	314	65	28	20	16	1	0	26	2	15	22
2015	280	54	21	15	14	-	1	20	5	16	13
2016	238	47	25	17	5	-	-	7	5	16	19
2017	285	78	32	36	2	6	0	10	0	24	44
2018	303	104	47	55	0	2	0	4	0	32	68
2019	271	55	23	32	0	0	0	2	3	21	29
2020	248	53	24	21	0	1	0	14	0	15	17

3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів

3.1. Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей

Метою функціонування Центрів соціально-психологічної реабілітації дітей (далі-Центри) Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) є надання комплексу соціально-психологічних, педагогічних, медичних, правових на інших видів допомоги дітям, які опинились в складних життєвих обставинах, та потребують проходження соціально-психологічної реабілітації. У підпорядкуванні Служби у справах дітей та сім'ї працює 2 таких заклади: по проспекту Маяковського, 28-В та по вул. Полярній, 7-а.

Так, протягом 2020 року у Центрах перебувала 141 дитина, прийнято протягом року 56 дітей, вибули – 96 дітей.

Причини перебування дітей, які поступили до Центру протягом року:

- ✓ Складні життєві обставини – 111;
- ✓ Залишилися поза сімейним оточенням – 20;
- ✓ Переведені з інших закладів соціального захисту дітей – 3;
- ✓ В наслідок жорстокого поводження з ними – 7.

Із загальної чисельності вихованців, які перебували у Центрі, за категоріями:

- ✓ дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 9;
- ✓ дітей, батьки яких ухиляються від виконання батьківських – 111;
- ✓ дітей з повних сімей – 44;
- ✓ дітей з неповних сімей – 77.

Із дітей, які проходили комплексну реабілітацію, 27 дітей вибуло в біологічну сім'ю, 12 дітей влаштовано під опіку, 15 дітей влаштовано до прийомних сімей, дитячого будинку сімейного типу, 27 дітей влаштовано до навчальних закладів, 5 дітей вибули, з Центру не пройшовши повний курс реабілітації, 10 разів вихованці самовільно залишали Центр.

В місті Києві функціонує мережа центрів соціально-психологічної реабілітації дітей, створених такими благодійними та громадськими організаціями як БФ Фонд «Асперн», ВГБФ «Батьківська турбота», «Місто щасливих дітей», Центр захисту дітей «Наші діти» структурного осередку Німецько-польсько-українського товариства в Україні. З цими організаціями та Центрами тісно співпрацюють міська та районні служби у справах дітей та сім'ї столиці.

3.2. Робота Київських міських центрів

Робота Київського міського Правобережного та Лівобережного центрів для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді

Основним завданням Центру є створення умов для соціальної адаптації ВІЛ-інфікованих дітей та молоді. Крім того, центри надають психологічні, інформаційні соціально-педагогічні, соціально-медичні послуги, надають батькам методичні поради, організовують роботу груп взаємодопомоги для ВІЛ-інфікованої молоді, а також їх батьків. Центри здійснюють заходи змістовного дозвілля.

Протягом 2020 року Правобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді надано соціальні послуги 1893 особам, з них: дітям (до 18 років) – 518; дорослим – 1375 особам.

Київським міським Лівобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді протягом звітного періоду надано соціальні послуги 608 особам, дітям (до 18 років) – 138, дорослим - 470.

Робота Київського міського центру соціально-психологічної допомоги

Основним завданням Центру є надання допомоги особам, які опинилися у складних життєвих обставинах (насильство в сім'ї, учинення стосовних злочину), забезпечує реалізацію прав дітей, молоді, сім'ї у суспільстві, надає консультації з питань виховання дітей, сприяє гармонійному розвитку осіб, їх соціальному патронажу, забезпечує пошук донорів для надання гуманітарної допомоги.

Протягом звітнього періоду центром соціально-психологічної допомоги надано соціальні послуги 1283 особам та 12 сім'ям. В результаті вирішення проблеми з закладу вибуло 7 осіб та 12 сімей, що знаходилися на обліку.

Робота Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Протягом 2020 року спеціалістами Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, надано 45 226 соціальні послуги, з них: психологічні – 1361 соціально-педагогічні – 2877, інформаційні – 19413, експертні – 3198, індивідуальні методичні, юридичні та організаційно-розпорядчі – 18377. Також, до надання соціальних послуг залучені спеціалісти шляхом укладання угод цивільно – правового характеру, 65 спеціалістів (середньооблікова кількість за 2020). Відповідно до **міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця»** протягом 2020 року соціальними заходами охоплено 86234 отримувача, яким надано 219321 індивідуальна та групова соціальні послуги.

Крім основної діяльності Центру в 2020 року також проводилася з особами з числа ветеранів АТО, членами їхніх сімей та фахівцями, що надають їм послуги в рамках **міської цільової програми «Турбота. Назустріч киянам»** на 2019 – 2021 роки. До КМЦСССДМ звернулось 10710 осіб з числа учасників АТО/ООС та членів їхніх сімей, яким було надано допомогу: соціально-педагогічну – 5929, інформаційну – 4204, психологічну – 577. З вересня по грудень 2020 працювала Мобільна бригада по роботі з ветеранами, які мають інвалідність чи не встановлені контузії. Всього, індивідуальну допомогу отримали 4196 осіб, в групах – 4208 осіб. Робота велась у форматі груп підтримки, групового психологічного консультування для клієнтів, супервізійних та інтервізійних груп для фахівців.

Таким чином, протягом 2020 року спеціалістами Київського міського ЦСССДМ за заходом програми «Турбота. Назустріч киянам» надано 14032 соціальних послуги, з них: інформаційних – 4609, соціально-педагогічних – 7253; психологічних – 2170. За сприяння мережі центрів соціальних служб з січня по вересень учасники АТО відвідали центри, клуби, спортивно-оздоровчі комплекси за місцем проживання (охоплено 520 осіб). У заходах соціальної адаптації взяли участь 2238 осіб.

Робота Київського міського центру сім'ї «Родинний дім»

Центр сім'ї «Родинний дім» забезпечує підтримку малозабезпечених, багатодітних, студентських сімей, а також сімей, в яких проживають діти-сироти, організовує та здійснює заходи, пов'язані з соціальною та правовою підтримкою дітей з проблемних сімей.

Центром «Родинний дім» за 2020 рік було охоплено 7133 осіб і надано 9676 послуг, з них:

- індивідуальними консультаціями психологів та юриста охоплено 711 осіб і надано 1430 послуг;
- заходами охоплено 6422 осіб, наданих послуг – 8246.

3.3. Робота Міського центру дитини

Метою діяльності Центру є реалізація державної політики у сфері розвитку сімейних форм виховання (усиновлення, опіка/піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу, патронатна сім'я) для забезпечення умов реалізації конституційного права кожної дитини на проживання в сім'ї.

Напрямами роботи Центру є оцінка потреб дитини та її соціального оточення, а також розвиток сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Протягом 2020 року за напрямками роботи Центру спеціалістами було надано **4779** послуг для **2006** осіб.

І. За напрямком «Оцінка потреб дитини та її соціального оточення» фахівцями Центру було проведено роботу з **1083** клієнтами, з яких здійснено соціально-психологічне обстеження **265** дітей.

Клієнтам було надано **2362** послуги з них:

- ✓ Психологічна діагностика – 498.
- ✓ Психологічні консультації – 1024.
- ✓ Інформаційні консультації – 840.

Метою соціально-психологічного обстеження є вивчення потреб дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та їх соціального оточення, а також визначення необхідного виду соціально-психологічної допомоги для них.

Здійснення соціально-психологічного обстеження здійснювалось за наступною проблематикою:

- ✓ Позбавлення батьківських прав батька/матері – 65.
- ✓ Визначення місця проживання дитини – 94.
- ✓ Встановлення графіку зустрічей з дитиною – 13.
- ✓ Усунення перешкод у вихованні дитини – 17.
- ✓ Участь батька/матері або інших членів родини у вихованні дитини – 70.

Виявлення ознак жорстокого поводження чи насилля над дитиною:

- ✓ фізичне насилля – 5;
- ✓ сексуальне насилля – 2;
- ✓ психологічне насилля – 62.

Оцінка особистісного розвитку дитини:

- ✓ пізнавальна діяльність – 1;
- ✓ поведінкові порушення – 0;
- ✓ психічні розлади – 0.

Кількість дітей, з якими працювали спеціалісти Міського центру дитини за напрямком «Оцінка потреб дитини та її соціального оточення» по районах:

Кількість дітей, з якими працювали спеціалісти МЦД по районах		ССД	Само- звер- нення
Район	Загальна кількість дітей		
Голосіївський р-н	4	2	2
Дарницький р-н	31	28	3

Деснянський р-н	26	22	4
Дніпровський р-н	18	15	3
Оболонський р-н	8	7	1
Печерський р-н	1	1	-
Подільський р-н	33	30	3
Святошинський р-н	25	17	8
Солом'янський р-н	66	59	7
Шевченківський р-н	52	46	6
Регіони	1	-	1
Разом:	265	227	38

Розподіл дітей за віком і статтю, з якими була проведена робота в даному напрямку:

Вік дітей	Хлопч.	Дівч.	Разом:
- від 0 до 3 років	6	2	8
- від 4 до 7 років	46	39	85
- від 8 до 11 років	63	36	99
- від 12 до 18 років	37	36	73
Разом:	152	113	265

2. За напрямком «Розвиток сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» було проведено роботу з **801** клієнтом, з них 143 дитини.

- ✓ За консультацією з різних питань щодо сімейних форм виховання звернулось **346 осіб**.
- ✓ Оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання проводилась з **91 дитиною**.
- ✓ Психологічна підтримка батьків та дітей залучених у сімейні форми виховання була надана **284 особам**, з них 14 дітей.
- ✓ Оцінка потреб дитини та її соціального оточення: **80 осіб**, з них 38 дітей.

За даний період громадяни, які мають обмеження щодо виховання дитини-сироти (вік, стать, нереальні очікування, наявність проблем особистісного характеру) не звертались.

Впродовж 2020 року за власним бажанням відмовились від виховання дитини-сироти – 3 особи (2 сім'ї).

Також за потребою прийомних батьків спеціалістами Центру проводяться зустрічі групи їх взаємопідтримки.

За напрямком «Розвиток сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» було надано 1978 послуг, з них:

- ✓ Психологічна діагностика – 79.
- ✓ Інформаційні консультації – 1045.
- ✓ Психологічні консультації – 578.
- ✓ Взаємодобір дитини та сім'ї – 140.
- ✓ Оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання – 109.
- ✓ Тренінгова діяльність – 27.

За консультацією з питань сімейних форм виховання звернулось 144 особи (за анкетами), з них:

- ✓ з питань усиновлення звернулося 127 осіб;
- ✓ з питань опіки/піклування – 8 осіб;
- ✓ з питань створення прийомної сім'ї – 0 осіб;
- ✓ з питань створення дитячого будинку сімейного типу – 0 осіб;
- ✓ з питань патронатного виховання – 0 осіб;
- ✓ з питань наставництва – 1 особа;
- ✓ ті, хто визначаються – 8 осіб.

Розподіл звернень громадян по районах (за анкетами):

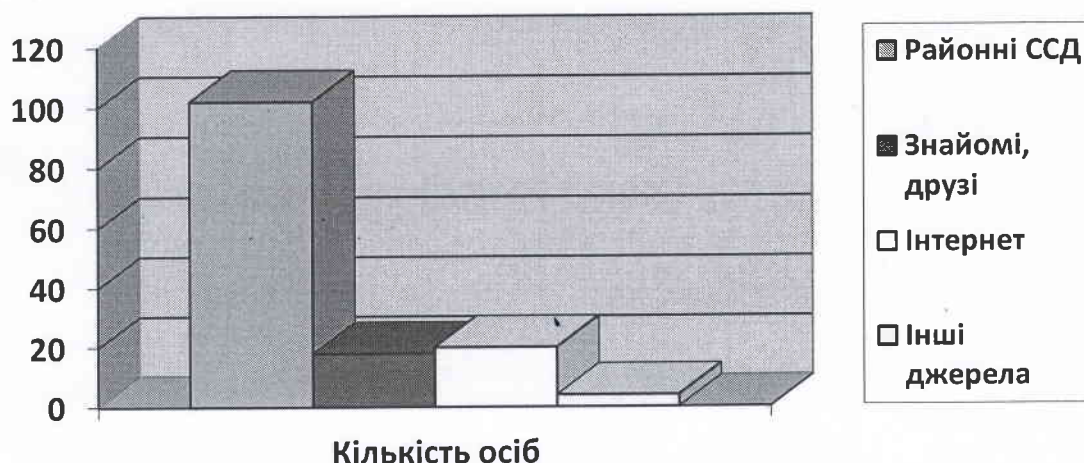
Район	Кількість осіб
Голосіївський р-н	9
Дарницький р-н	35
Деснянський р-н	8
Дніпровський р-н	4
Оболонський р-н	9
Печерський р-н	5
Подільський р-н	14
Святошинський р-н	24
Солом'янський р-н	16
Шевченківський р-н	15
Інше	5
Разом:	144

Розподіл звернень громадян відповідно до джерел інформування (за анкетами):

Моніторинг звернень громадян з питань сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування за 2020 р. показав, що джерелами їх інформування були:

- ✓ 102 особи – направлення районних Служб у справах дітей (ССД);

- ✓ 18 осіб – рекомендації друзів, знайомих;
- ✓ 20 осіб – Інтернет;
- ✓ 4 особи - інші джерела.

З метою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, спеціалістами Центру здійснювалась оцінка їх потреб (вивчення соціальної історії дитини, стану психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка) для подальшого процесу взаємо добору дітей та майбутніх батьків:

Влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування до сімейних форм виховання

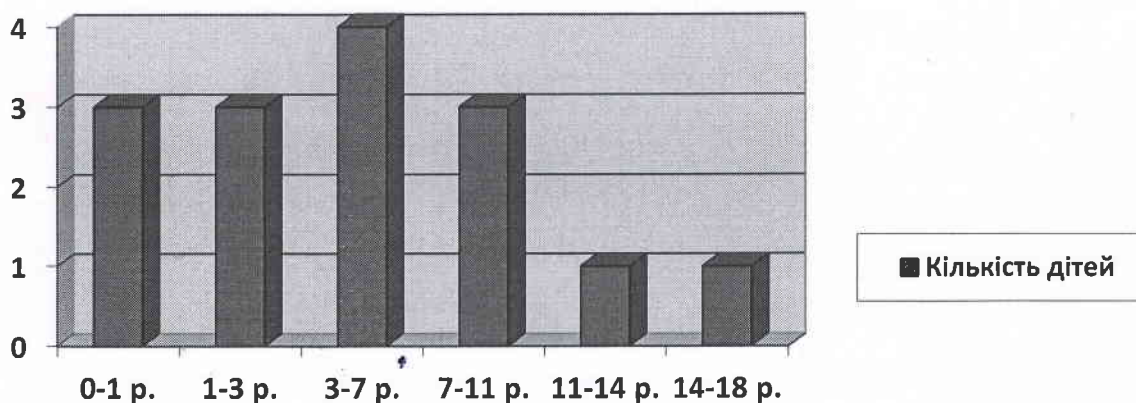
№ п/п	Установи, з якими відбувається взаємодія з в рамках влаштування дітей у сімейні форми виховання	Кількість дітей, які влаштовані у сімейні форми виховання
1.	Київський міський будинок дитини ім. М.М. Городецького	4
2.	Київський міський будинок дитини "Берізка"	2
3.	Дарницький дитячий будинок-інтернат	-
5.	Центр допомоги дітям "Місто щасливих дітей"	3
6.	Центр соціально-психологічної реабілітації "Ковчег"	-
7.	Центр соціально-психологічної реабілітації ССД ВО КМДА	-
8.	ЦСПР №1 Служби у справах дітей КМДА	1
9.	Центр соціально-психологічної реабілітації БО «Асперн»	-
10.	ДБСТ, ПС, опіка, патронат	5
11.	Центр захисту дітей «Наші діти»	-
12.	З інших міст	-
13.	Інші	-
Разом:		15

Оцінка потреб, фото-, відеозйомка дітей, які перебувають у соціальних закладах і потребують влаштування у сімейні форми виховання

№ п/п	Установи, з якими відбувається взаємодія з в рамках влаштування дітей у сімейні форми виховання	Кількість дітей
1.	Київський міський будинок дитини ім. М.М. Гогольського	26
2.	Київський міський будинок дитини "Берізка"	24
4.	Дарницький дитячий будинок-інтернат	-
5.	Центр допомоги дітям "Місто щасливих дітей"	9
6.	Центр соціально-психологічної реабілітації "Ковчег"	5
7.	Центр соціально-психологічної реабілітації ССД ВО КМДА	3
8.	ЦСПР №1 Служби у справах дітей КМДА	6
9.	Центр соціально-психологічної реабілітації БО «Асперн»	2
10.	ДБСТ, ПС, патронат	4
11.	Центр захисту дітей «Наші діти»	8
12.	З інших міст	-
13.	Інші	4
Разом:		91

Віковий розподіл дітей, влаштованих до сімейних форм виховання:

	Усиновлення:	Опіка/піклування:	ДБСТ	Прийомна сім'я	Патронатне виховання	Разом
- від 0 до 1 р	1	2				3
- від 1 до 3 р		3				3
- від 3 до 7р		4				4
- від 7 до 11р		3				3
- від 11 до 14р		1				1
- від 14 до 18р		1				1
Разом:	1	14				15

3. За напрямком «Медіація у врегулюванні спорів між батьками щодо дітей» у звітний період було надано 430 послуг 122 клієнтам. Робота проводилась з сім'ями,

які вже розлучені чи знаходяться у процесі розлучення та мають спірні питання щодо місця проживання дітей, графіку зустрічей одного з батьків з дитиною тощо.

Разом з тим, фахівцями Центру здійснюється інформаційно-методична та навчально-організаційна діяльність.

В рамках інформаційно-методичної діяльності проведена наступна робота:

- ✓ Систематично поповнюється інформаційна база дітей, які мають статус дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, зокрема, соціальна історія дитини, стан її психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка.
- ✓ Розробляється друкований матеріал для зручності та спрощення доступу до отримання послуг громадянами.
- ✓ Розповсюджуються інформаційні буклети для громадян, які бажають прийняти на виховання у свою сім'ю дитину-сироту;
- ✓ Інформація про діяльність Міського центру дитини розміщена в електронній мережі Internet. Зокрема, Міський центр дитини має свій сайт за електронною адресою <http://mcd.org.ua/> та сторінку в міжнародній соціальній мережі за адресою <https://www.facebook.com/Городской-центр-ребенка/195243967266173>.

Навчально-організаційна діяльність Центру 2020 р. складається з наступних заходів:

1. Продовжується співпраця Міського центру дитини з районними ССД та ЦСССДМ щодо роботи із дітьми та родинами, які потребують соціально-психологічної підтримки.
2. Продовжується співпраця з благодійними та громадськими організаціями з метою реалізації спільних завдань щодо захисту прав дітей: «Наші діти», «Місто щасливих дітей», «Ковчег», Альянс «Україна без сиріт».
3. Проводяться інтерв'їзійні зустрічі волонтерів-сімейних медіаторів (зустріч спеціалістів для допомоги один одному та обміну досвідом з метою підвищення своєї майстерності).
4. В умовах карантину продовжується робота волонтерського проекту щодо надання послуги сімейної медіації для населення міста Києва. Роботу адаптовано до умов карантинних обмежень. У більшості випадків наразі послуга надається дистанційно.
5. В умовах карантинних обмежень співробітники активно підвищують кваліфікацію шляхом участі у профільних онлайн-тренінгах та вебінарах.
6. У звітному році для працівників Міського центру дитини проведено декілька тренінгів щодо роботи з випадками насильства по відношенню до дітей, зокрема, було проведено тренінг на тему: «Діагностика та організація допомоги дітям, які зазнали насильства» та семінар щодо психологічного супроводу дітей, що постраждали від домашнього насильства.
7. Для удосконалення роботи з дітьми Міським центром дитини придбано відповідну методичну літературу, а також діагностичний матеріал для дітей.

8. В умовах карантинних обмежень роботу Міського центру дитини було адаптовано для зручної та ефективної взаємодії з клієнтами. Зокрема, налагоджено дистанційну роботу щодо забезпечення документообігу, розроблено механізм дистанційного консультування дорослих осіб.

9. Спеціалістами Міського центру дитини дистанційно проводиться групова та індивідуальна робота щодо супроводу сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах

Значна частина сімей мешканців столиці продовжує потребувати соціально-психологічної допомоги через проблеми, які виникають між членами сім'ї, або між сім'єю та її зовнішнім оточенням. Сучасний стан сім'ї в Україні можна охарактеризувати як кризовий. Відбувається девальвація змісту сімейного життя, його орієнтування на виховання дітей. Батьки, не володіючи у достатній мірі знаннями про вікові і індивідуальні особливості дитини та її розвитку, нерідко здійснюють виховання інтуїтивно.

Зростання кількості дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах обумовлене тим, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 №800, на вказаний облік взято дітей, яким надано статус «дитини, постраждалої від воєнних дій».

Протягом 2020 року на обліку в районних Службах у справах дітей та сім'ї перебувало 1600 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, з них через наступні причини:

- ✓ батьки або особи, що їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків – 506 дітей,
- ✓ зазнали насильства в сім'ї – 1070 дітей, в тому числі, постраждали від воєнних дій,
- ✓ систематично самовільно залишають місце постійного проживання – 5 дітей,
- ✓ діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, - переселенці із зони АТО – 20.

З метою покращення ситуації у сім'ї, відновлення її виховних функцій, за звітний період Службами у справах дітей та сім'ї здійснено 2179 виїздів у сім'ї дітей, які опинились у складних життєвих обставинах. За результатами вивчення ситуацій, які склалися у цих сім'ях, до Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді направлено 419 клопотань про необхідність організації соціального супроводу.

У разі, коли батьки свідомо ухиляються від виконання своїх батьківських обов'язків, Службами у справах дітей та сім'ї перед органами внутрішніх справ порушується клопотання про притягнення цих батьків до адміністративної відповідальності (ст.184 КпАП).

Так, за звітний період до органів внутрішніх справ Службами у справах дітей та сім'ї було направлено 188 таких клопотань, 52 з них задоволено. У випадках, коли дії батьків відносно дитини носять небезпечний характер, Служби у справах дітей та сім'ї порушують перед правоохоронними органами клопотання про притягнення батьків до

кримінальної відповідальності за злочин, передбачений ст.166 Кримінального кодексу України. За поточний період було порушено 3 таких клопотання.

За звітний період 2020 року до судів було подано 79 позовів про позбавлення батьків батьківських прав та 7 про відібрання дітей у батьків без позбавлення їх батьківських прав. Задоволено позовів про позбавлення батьківських прав – 45 (з врахуванням поданих у минулому році), про відібрання 3.

Із загальної чисельності дітей, які внаслідок винесення судових рішень стали позбавленими батьківського піклування:

- ✓ влаштовані в постійну форму влаштування (усиновлення, опіка, піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу) – 39 дітей,
- ✓ перебувають у Центрах соціальної реабілітації дітей – 26,
- ✓ влаштовані по тимчасовій заяві у сім'ю – 4 дітей.

Протягом звітного періоду Службами у справах дітей та сім'ї було виявлено та взято на облік 675 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, знято з даного обліку 334 дитини з наступних причин:

- ✓ покращення ситуації в сім'ї – 116 дітей,
- ✓ через позбавлення батьків батьківських прав, відібрання – 80 дітей,
- ✓ переїзд сім'ї на інше місце проживання – 50 дітей,
- ✓ досягнення дітьми повноліття – 59 дітей,
- ✓ смерть батьків – 5 дітей,
- ✓ засудження батьків або взяття їх під варту – 3 дітей,
- ✓ з інших причин – 7 дітей.

5. Профілактична робота з дітьми

5.1 Діти, які перебувають у конфлікті з законом

Служби у справах дітей та сім'ї є одним з важливих суб'єктів, які відповідають за формування та реалізацію політики у сфері захисту дитинства. Одним з завдань, покладених на Служби, є робота з профілактики правопорушень у дитячому середовищі, що, зокрема, передбачено законом України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей».

Враховуючи складність і багатогранність дитячої злочинності, для запровадження дієвого механізму профілактики цього явища на рівні територіальної громади необхідний чіткий механізм співпраці дотичних суб'єктів на різних рівнях профілактики. Враховуючи функціональні обов'язки, які покладені у відповідності до законодавства на працівників служб у справах дітей та сім'ї в частині профілактики дитячої злочинності, на сьогоднішній день працівники міської та районних в місті Києві служб у справах дітей та сім'ї в більшій мірі працюють в межах своєї компетенції на вторинному та третинному рівнях, тобто з дітьми, які перебувають на обліку у органах пробації, а також на профілактичному обліку районних у м. Києві відділів ювенальної превенції.

Протягом 2020 року Службами у справах дітей та сім'ї з категорією дітей, які перебувають у конфлікті з законом, проведено наступні заходи:

- ✓ профілактично-інформаційні бесіди з дітьми – 168;
- ✓ бесіди профілактичного змісту з батьками – 182;

Протягом звітнього періоду представниками Служб у справах дітей та сім'ї взято участь у судових засіданнях по розгляду кримінальних справ щодо неповнолітніх 342 рази.

5.2 Контроль за додержанням законодавства про працю неповнолітніх

Поточного року Службами у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій проведено 2 перевірки підприємств/організацій з питань додержанням законодавства про працю дітей. Перевірено умови праці 43 дітей.

Враховуючи відсутність чіткої правової визначеності компетенції Служби в частині здійснення перевірок підприємств щодо праці дітей, що часто у практичній роботі призводить до того, що представників Служби просто не допускають на перевірку, посилаючись на те, що Служба у справах дітей та сім'ї не входить згідно законодавства України до структур та відомств, які мають право здійснювати відповідні перевірки. Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) доведено цю інформацію до профільного Департаменту Мінсоцполітики, для розгляду даного питання на національному рівні компетентних суб'єктів. Проте, питання досі залишається не врегульованим.

5.3 Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей

Значна увага в роботі Служб у справах дітей та сім'ї приділяється профілактиці правопорушень, шкідливих звичок в підлітковому середовищі, а також питанню правової освіти серед дітей.

Так, за звітний період, з метою профілактики правопорушень, шкідливих звичок серед дітей та правової освіти з ними, проведено 10 620 заходів.

Ефективність навчання дітей, отримання ними стійких знань та навичок у будь-якій сфері суспільних відносин є значно вищою, при використанні інтерактивного навчання, тренінгів. Тому на сьогоднішній день завдання Служби провести навчання спеціалістів по засвоєнню цих форм та методів роботи з подальшою імплементацією здобутих знань по роботі з дітьми в рамках правової просвіти. Також актуальною є ситуація щодо залучення службами до проведення цих заходів фахівців неурядового сектору.

5.4 Правова робота серед дітей

Питання правової освіти дітей, є одним з важливих напрямків роботи Служб у справах дітей та сім'ї. Для формування цілісної системи захисту прав дітей, важливим компонентом є обізнаність самих дітей, зокрема, з нормами Конвенції ООН про права дитини, інших документів, що покликані захищати права дітей.

Дитинство – стадія життєвого циклу людини, на який продовжується становлення організму, розвиток його найбільш важливих функцій, найбільш активно здійснюється соціалізація індивіда, яка включає засвоєння певної системи знань, норм і цінностей, оволодіння соціальною роллю, що дозволяє дитині формуватись та функціонувати як повноцінний член суспільства, цілісна особистість.

Однією з площадок на рівні територіальної громади, де реалізуються заходи правової освіти дітей, є клуби за місцем проживання. В цих закладах проводяться заходи з профілактики правопорушень та правової освіти дітей, які в більшій мірі охоплюють дітей уразливих категорій. Так, за поточний період, з метою профілактики правопорушень, проведено 7596 заходів, з правової освіти - 2691.

5.5 Робота підліткових клубів за місцем проживання

Клуби за місцем проживання є дуже важливим осередком на рівні громади, який дає можливість доступної, соціально-корисної зайнятості дітей. Служби у справах дітей та сім'ї перебувають у тісній взаємодії з адміністрацією цих закладів, відбувається постійний обмін інформацією, спільні навчання, залучення дітей уразливих категорій до участі в гуртковій роботі, тощо. Виховна робота в підліткових клубах за місцем проживання спрямована на формування вмій та навичок за інтересами, забезпечення потреб дітей у творчій самореалізації та інтелектуальному, духовному і фізичному розвитку, підготовку до активної професійної та громадської діяльності, створення умов для соціального захисту та організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я дітей.

За 2020 рік у місті Києві функціонує 198 клубів за місцем проживання, які охопили різними заходами 31 938 дітей, з них: дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 215, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах – 56.

6. Оздоровлення дітей

Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) проведено процедуру закупівлі послуг з відпочинку та оздоровлення дітей влітку 2020 року.

За результатами проведених торгів, переможцями визнано:

- ✓ ТОВ «Курортне об'єднання «Сонячний берег» (Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, смт. Сергіївка, вул. Гагаріна,1);
- ✓ Культурно оздоровчий центр «Пролісок» (Київська обл., Обухівський район, смт Козин, вул. Соловяненко, 369).

Протягом липня-серпня 2020 року організовано відпочинок для **159** дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей-сиріт **на загальну суму 1 699 979,7 грн.**

Таким чином, з 05.08 по 25.08 (21 день) у «Сонячний берег» відпочили 94 дітей з яких:

- ✓ 13 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах;

- ✓ 43 дитини, позбавлених батьківського піклування;
- ✓ 38 дітей-сиріт.

Вартість послуг з оздоровлення: 1 083 986,4 грн.

З 12.08 по 29.08 (18 днів) на відпочинок в «Пролісок» направлено 65 дітей пільгових категорій з яких:

- ✓ 41 дитина, яка опинилась у складних життєвих обставинах;
- ✓ 16 дітей, позбавлених батьківського піклування;
- ✓ 8 дітей-сиріт.

Вартість послуг з оздоровлення: 615 993,3 грн.

7. Робота Служби у справах дітей та сім'ї щодо забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Виявлення та облік

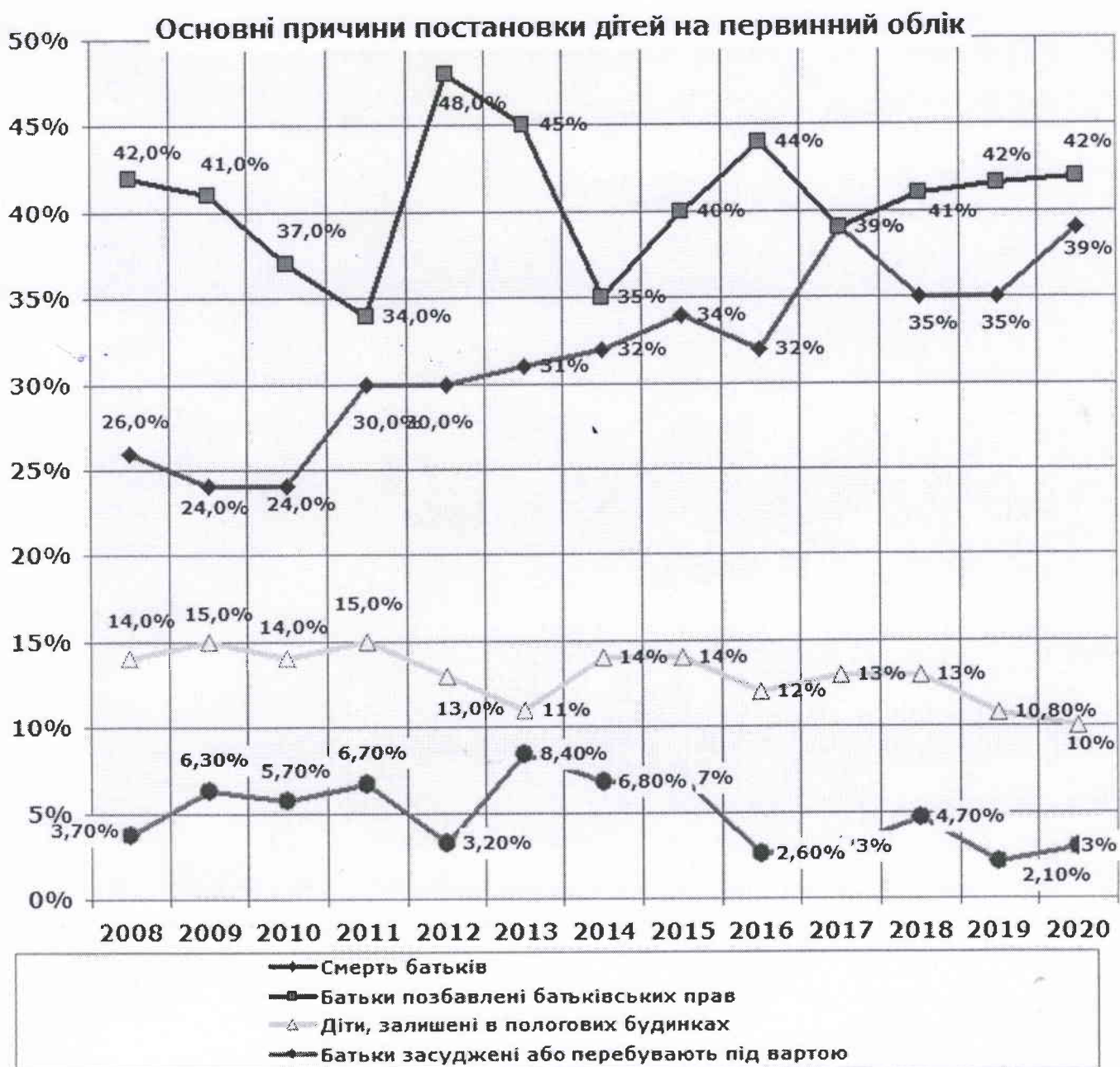
На кінець 2020 року на первинному обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї перебувало 2357 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них 1017 дітей (43%) мають статус сироти, а 1340 – позбавлені батьківського піклування. В порівнянні з попереднім роком чисельність дітей-сиріт збільшилася на 8% (2019 – 35%).

У 2020 році виявлено та поставлено на первинний облік 352 дитини. Це на 30 менше, ніж за попередній рік (2017 рік – 364, 2018 – 379, 2019 рік - 382).

Найбільше дітей взято на облік у Дніпровському (60 дітей) та Дарницькому районах (50 дітей).

Однією з основних причин соціального посиротіння дітей залишається позбавлення батьків батьківських прав. В порівнянні з минулим роком значно збільшилася кількість ждітей, які набули статусу по причині смерті батьків

У 2020 році 34 дітей взяті на первинний облік та отримали статус, позбавлених батьківського піклування, у зв'язку з відмовою батьків забрати з пологового будинку (2017 -47, 2018 – 50, 2019 - 40). Районними службами вжито всіх заходів для того, щоб ці діти якомога раніше були передані на виховання в сім'ї громадян. Так, на кінець звітнього року 2 дітей повернуто на виховання батькам, 8 дітей усиновлено, 10 дітей передано під опіку. В будинках дитина на кінець року перебувало 14 дітей, з яких відносно 6 дітей вже розглядаються питання влаштування в сімейні форми. Ще 6 дітей мають складні захворювання та важкі вроджені вади розвитку, вони проходять медичне обстеження та відповідне лікування.

Надання статусу

У 2020 році в м. Києві набули статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування 343 дитини (2019 рік – 376, 2018 рік – 378, 2017 рік – 340). Ще 22 дитини на кінець звітного року потребували встановлення правового статусу. З них відносно:

- ✓ 6 дітей підготовлено проекти розпоряджень про надання статусу;
- ✓ 16 дітей справи про позбавлення батьків батьківських прав готувалися або ж перебували на розгляді в судах;

48% дітей, які з різних причин набули статусу, проживали та виховувалися в сім'ях одиноких матерів. Фактично майже кожна друга дитина виховувалися одинокими матерами (2019 – 39%).

У 2020 році районними службами у справах дітей та сім'ї продовжено роботу по наповненню Державного електронного реєстру дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На кожну дитину, яка у 2020 році поставлена на первинний облік, створено електронну обліково-статистичну картку, до якої внесено необхідну інформацію. В разі необхідності районними спеціалістами вносяться зміни та доповнення до обліково-статистичних карток дітей даної категорії. Протягом звітного року ССДС КМДА постійно проводився моніторинг бази ЄІАС «Діти», результати моніторингу та методичні рекомендації щодо ведення електронного обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, направлялися в районні служби. Дане питання обговорювалося на нарадах з начальниками та відповідальними спеціалістами районних служб у справах дітей та сім'ї.

Усиновлення

Облік дітей, які можуть бути усиновлені, осіб, які бажають усиновити дитину, та здійснення нагляду за дотриманням прав дітей після усиновлення в службі у справах дітей та сім'ї ведеться відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 08.10.2008 № 905 "Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей".

На місцевому обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї міста Києва на кінець звітного року перебуває 419 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають правові підстави для усиновлення. Це становить 18% від загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї.

З них 177 дітей мають братів та сестер, 74 – діти з інвалідністю. З 419 дітей, які можуть бути усиновлені, 290 дітей (69%) на даний час влаштовані до сімейних форм виховання.

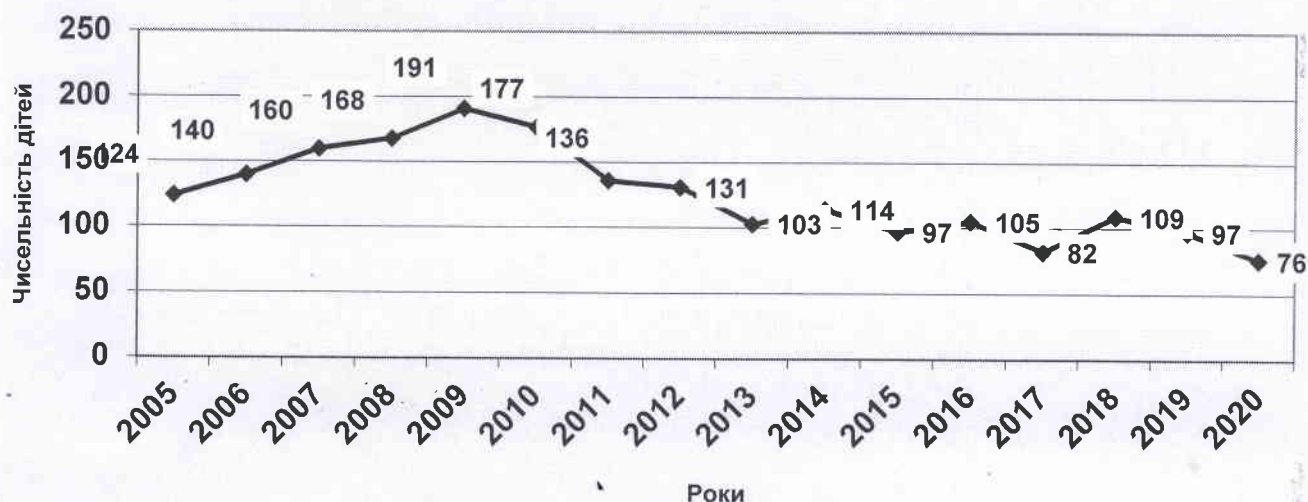
У 2020 році для взяття на регіональний облік районними службами передано 136 анкет дітей, які можуть бути усиновлені (у 2019 – 118 анкет).

Протягом звітного року судами прийнято 4 рішення щодо скасування усиновлення відносно 6 дітей та 1 рішення про позбавлення усиновлювачів батьківських прав відносно 1 дитини.

Станом на 31.12.2020 року 104 подружніх пар та одиноких осіб продовжували перебувати на обліку в службах у справах дітей та сім'ї. 95% кандидатів в усиновлювачі виявляють бажання усиновити дітей віком від народження до 10 років. Служби разом з Міським центром дитини проводили відповідну роботу з кандидатами щодо взаємодобору дітей.

Міською та районними службами постійно вживаються заходи щодо активізації національного усиновлення. З числа дітей, які перебували на місцевому обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї м. Києва, у 2020 році усиновлено 76 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них: 58 – громадянами України, 18 – іноземними громадянами.

Усиновлення дітей, які перебували на місцевому обліку

Слід відмітити, що в м. Києві національне усиновлення значно переважає міждержавне.

2018 рік – національне – 86%, міждержавне – 14%

2019 рік – національне – 88%, міждержавне – 12%

2020 рік – національне – 76%, міждержавне – 24%

Усиновлення дітей, які перебували на місцевому обліку (в розрізі національного та міждержавного)

За рішеннями районних судів міста Києва усиновлено 67 дітей, з них громадянами України – 51, іноземними громадянами – 16.

В розрізі віку за рішеннями районних судів м. Києва усиновлено : національне усиновлення – від 0 до 6 років – 40 дітей;

від 6 до 18 років – 11 дітей;
іноземне усиновлення – від 0 до 6 років – 4 дітей;
від 6 до 18 років – 12 дітей.

У 2020 році українськими громадянами усиновлено 3 пари рідних між собою дітей; іноземними громадянами теж 3 пари рідних між собою дітей.

Впродовж року за рішеннями районних судів міста Києва усиновлено 6 дітей з інвалідністю, всі 6 – іноземними громадянами. З числа дітей, які усиновлені іноземними громадянами, 4 – з синдромом Дауна.

На кінець року на обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї перебуває 1591 усиновлених дітей (у 2019 році – 1575). Відповідно до вимог законодавства спеціалістами здійснювався нагляд за умовами їх проживання та виховання. Так, у 2020 році відповідно до складених графіків спеціалісти служб відвідали 537 родин. Виявлено 3 факти (відносно 6 дітей) порушення прав дітей, по яких відносно 2 дітей вже скасовано усиновлення, а щодо інших розглядається питання доцільності позбавлення усиновлювачів батьківських прав. Відносно 207 дітей усиновлювачами оформлено соціальну допомогу при усиновленні. У 2 випадках виплати припинено по причині розгляду в судах питання скасування усиновлення та позбавлення усиновлювачів батьківських прав.

Опіка, піклування

В сім'ях опікунів/піклувальників на кінець 2020 року виховувалося 1961 дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (2017 – 1985, 2018 – 1953, 2019 - 1963). Діти, які перебувають під опікою/піклуванням становлять 83% від загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку.

Протягом звітного року органами опіки та піклування прийнято 278 рішень щодо встановлення опіки чи піклування над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування (у 2019 році - 317). З числа дітей, які перебували під опікою, протягом року 28 дітей було усиновлено (у 2019 – 52), ще 17 дітей, які виховувалися в сім'ях опікунів, повернуті на виховання батькам (у 2019 році - 5).

Переважна більшість дітей перебуває під опікою чи піклуванням у сім'ях родичів. Так, з 1665 опікунів/піклувальників – 1465 осіб (88%) перебувають з підопічними в родинних стосунках.

Районними службами у справах дітей та сім'ї здійснюється контроль щодо виконання опікунами/ піклувальниками їх обов'язків. Дані питання виносилися на розгляд комісій з питань захисту прав дитини. За звітний період звільнень опікунів/піклувальників за неналежне виконання своїх обов'язків не було.

З врахуванням дітей, які виховуються в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, на кінець звітного року в сімейних формах виховання перебувало 2189 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Це становить 93% від загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку в місті Києві. В порівнянні з 2019 роком даний показник збільшився на 1,3%.

Влаштування до сімейних форм виховання в розрізі районів:

Райони	Всього дітей на обліку	З них в сімейних формах	% в сімейних формах виховання
Голосіївський	198	190	96
Дарницький	289	281	97
Деснянський	320	302	94
Дніпровський	410	367	90
Оболонський	261	240	90
Печерський	68	58	85
Подільський	189	169	89
Святошинський	255	234	92
Солом'янський	213	204	96
Шевченківський	154	144	93
м. Київ	2357	2189	93,00%

У 2020 році продовжив своє функціонування приватний заклад соціального захисту «Малий груповий будинок «Хеппі хоум». У закладі в умовах максимально наближених до сімейних проживає та виховується 6 дітей з інвалідністю. До цього всі вони перебували в інституційному закладі, а саме у будинку дитини.

Поза сімейними формами виховання на кінець звітної року перебувало 168 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (60 % - це діти старше 10 років, 35% з інвалідністю). З них:

- ✓ 33 - навчаються в ПТУ, коледжах, ВУЗах;
- ✓ 26 - перебувають в будинках інвалідів (Мінсоцполітики);
- ✓ 11 - перебувають в закладах освіти (МОН)
- ✓ 39 - перебувають в будинках дитини (МОЗ)
- ✓ 6 – малий груповий будинок;
- ✓ 2 - перебуває у розшуку;
- ✓ 51 - влаштовано до тимчасових форм. З них 11 дітей перебувають в сім'ях родичів та знайомих і на даний час триває процес підготовки документів для встановлення опіки/піклування. Ще 40 дітей влаштовано до центрів соціально-психологічної реабілітації.

Прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу

Функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу регулюються Положенням про прийомну сім'ю, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 року № 565 та Положенням про дитячий будинок сімейного типу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 року № 564.

Однією з умов прийняття рішення про створення прийомної сім'ї та дитячого будинку сімейного типу є підготовка прийомних батьків, батьків-вихователів через проходження тренінгових занять. Основним завданням такої підготовки, яку здійснює Київський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, є активізація досвіду, набуття навичок у вихованні дітей, якими мають володіти потенційні прийомні батьки та батьки-вихователі.

За звітний період Київським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді було проведено 13 курсів навчання для 186 осіб за тематикою «Підготовка кандидатів в усиновлювачі, прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни та піклувальники». В грудні 2020 року розпочали навчання 2 групи (30 осіб). Протягом звітного періоду було проведено 20 тренінгів з підвищення виховного потенціалу для прийомних батьків та батьків-вихователів, якими охоплено 60 осіб. Щосуботи (до карантину) проходили групи зустрічей для усиновлювачів, опікунів, прийомних батьків, батьків-вихователів на базі КМЦСССДМ. Проведено 10 зустрічей для 67 осіб. З квітня 2020 року почали працювати 2 ресурсні групи он-лайн щовівторка та щочетверга. Учасниками груп є прийомні батьки та батьки-вихователі, а також усиновлювачі та опікуни, всього охоплено 302 особи.

Зокрема, з 3 по 7 вересня 2020 року відбулося виїзне навчання з підвищення батьківського потенціалу за форматом «Літньої школи» для ДБСТ м. Києва. Було організовано навчання для батьків та дітей (тренінги та арт-майстерні). Участь в заході прийняло 12 ДБСТ (21 особа). Також у виїзному навчанні брали участь діти-вихованці ДБСТ (80 дітей).

З метою популяризації сімейних форм виховання Службою спільно з КМЦСССДМ та ГО «Зміни одне життя» проведено 7 інформаційних он-лайн зустрічей для громадян, що розмірковують про прийняття дитини в сім'ю. Заходом охоплено 213 осіб. Також проведено 15 спільних інформаційних он-лайн зустрічей для громадян, які бажають прийняти в сім'ю дітей та прояснити питання наставництва, охоплено 245 осіб. Зустрічі проходили за підтримки ГО «Зміни одне життя Україна».

Службами не допускаються випадки безпідставного роз'єднання братів та сестер при влаштуванні дітей в різні форми сімейного виховання. Кожна ситуація про доцільність роз'єднання братів та сестер розглядається на Комісії з питань захисту прав дитини органом опіки та піклування. При винесенні питання про доцільність роз'єднання службою у справах дітей та сім'ї готується відповідний висновок, в якому зазначаються причини надання та всі вичерпні заходи, які були вжиті для забезпечення спільного проживання братів та сестер.

Випадки порушення прав дітей на спілкування з батьками, які не позбавлені батьківських прав, відсутні.

На кінець 2020 року в місті Києві функціонувало 28 прийомних сімей, до яких розміщено 43 дитини-сироти та дітей, позбавлених батьківського піклування і 29 дитячих будинків сімейного типу, де виховувалося 221 дитина даної категорії.

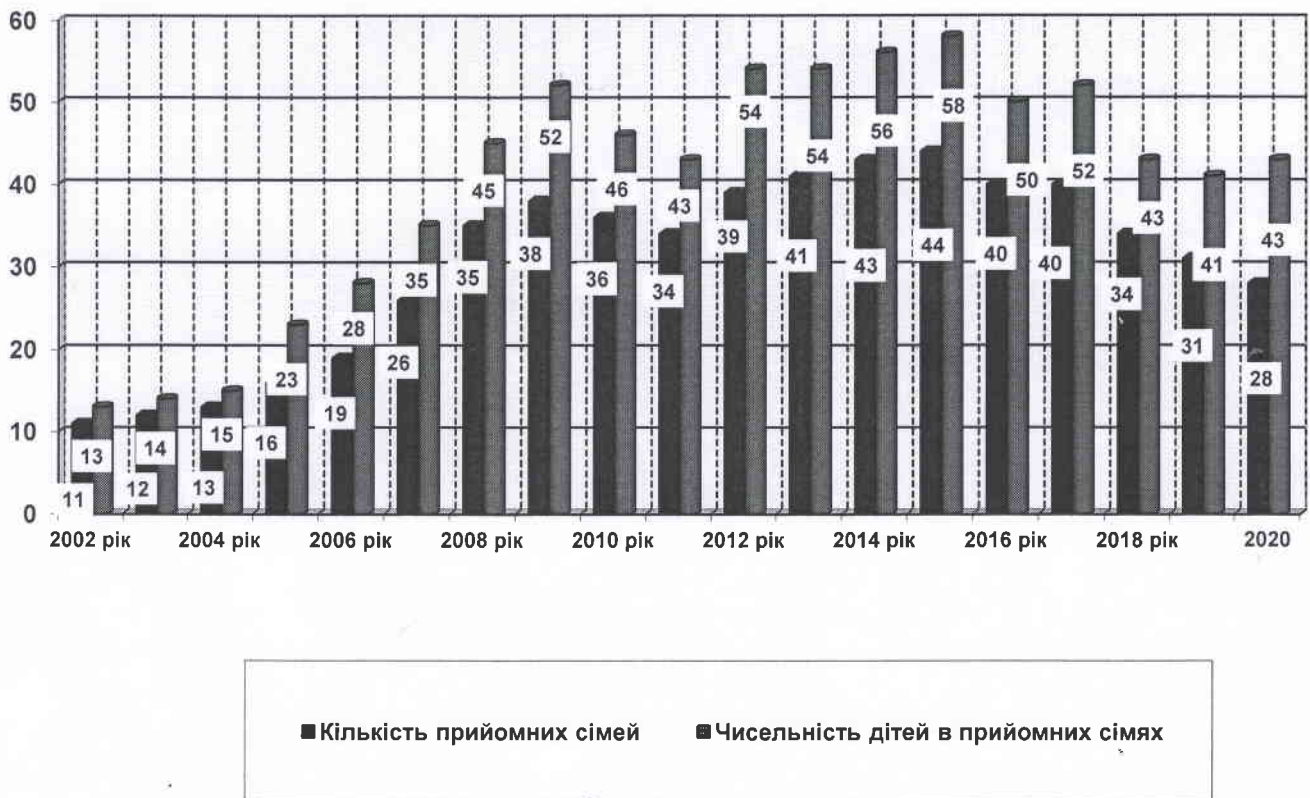
Протягом звітного періоду створено одну нову прийомну сім'ю в Оболонському районі та відкрито три нових дитячих будинки сімейного типу в Голосіївському, Деснянському та Солом'янському районах. Закрито 4 прийомні сім'ї: 1 — по причині досягнення повноліття, 1 — усиновлення прийомної дитини прийомними батьками, 1 — переїзд до іншого місця проживання, 1 — закінчення навчання.

Загалом до прийомних сімей у 2020 році влаштовано на виховання та спільне проживання 7 дітей (з них двоє дітей разом з прийомними батьками переїхали з м. Дніпро до Києва), а до ДБСТ — 39 дітей (з них 4 переведено з ПС). Загальна чисельність нововлаштованих дітей до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу складає 40 дітей (2019 — 38 дітей, 2018 — 33 дітей, 2017 — 37 дітей, 2016 — 33 дітей).

Кількість прийомних сімей у розрізі районів:

- ✓ Голосіївський район – 0;
- ✓ Дарницький район – 5 сімей, в яких виховується 5 дітей;
- ✓ Деснянський район – 4 сімей, в яких виховується 8 дітей;
- ✓ Дніпровський район – 3 сім'ї, в яких виховується 5 дітей;
- ✓ Оболонський район – 5 сімей, в яких виховується 9 дітей;
- ✓ Подільський район – 5 сімей, в яких виховується 8 дітей;
- ✓ Печерський район – 0;
- ✓ Солом'янський район – 1 сімей, в яких виховується 1 дитина;
- ✓ Святошинський район – 2 сім'ї, в яких виховується 3 дітей;
- ✓ Шевченківський район – 3 сім'ї, в яких виховується 4 дітей.

Всього: 28 сімей/43 дитини.

Кількість дитячих будинків сімейного та в них вихованців у розрізі районів:

- ✓ Голосіївський район – 6, в яких 38 дітей;
- ✓ Дарницький район – 3, в яких 27 дітей;
- ✓ Деснянський район – 3, в яких 27 дітей;
- ✓ Дніпровський — 2, в яких 13 дітей;
- ✓ Оболонський район – 1, в якому 8 дітей;
- ✓ Печерський район – 1, в якому 10 дітей;
- ✓ Подільський район – 4, в яких 34 дітей;
- ✓ Святошинський район – 2, в яких 16 дітей;
- ✓ Солом'янський район – 4, в яких 27 дітей;
- ✓ Шевченківський район – 3, в яких 21 дитина.

Всього: 29 ДБСТ/221 дітей.

Упродовж 2020 року з прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу вибуло 22 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа. З них по причині:

- ✓ закінчення навчання – 2 дітей;
- ✓ досягнення повноліття — 8 дітей;
- ✓ усиновлення прийомними батьками — 1 дитина;
- ✓ вступ до училища, ВНЗ (на повне державне утримання) — 4 дітей;
- ✓ конфліктної ситуації в сім'ї — 3 дітей;
- ✓ передано під опіку родичам — 1 дитина;
- ✓ повернуто до біологічної сім'ї — 2 дітей;
- ✓ переїзд на інше місце проживання — 1 дитина;

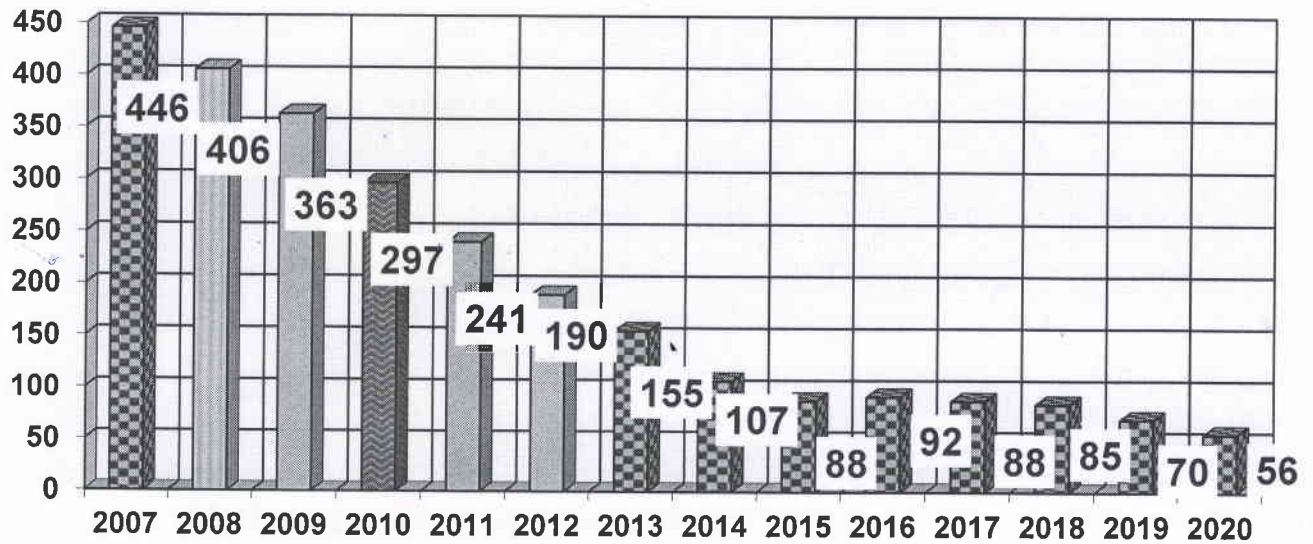
З числа дітей, які перебувають на первинному обліку, в ПС та ДБСТ на кінець звітнього року виховувалося 228 дітей, що становить 10 % від загальної чисельності дітей на обліку. На початок року було 219 дітей – 8,6%.

Державні заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування м. Києва

У столиці функціонує 5 державних закладів, де на повному державному утриманні перебувають діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. З них:

- ✓ 2 заклади системи охорони здоров'я, а саме Київські міські будинки дитини «Берізка» та ім. М.М. Городецького для дітей віком від народження до 4 років;
- ✓ 1 заклад системи освіти для дітей віком від 3 до 18 років - санаторна школа-інтернат № 21;
- ✓ 2 заклади системи соціального захисту (Святошинський будинок-інтернат для хлопчиків II профілю та Дарницький будинок-інтернат для дівчаток II профілю) для дітей-інвалідів віком від 4 до 18 років.

Чисельність дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають в державних закладах м. Києва

Упродовж звітнього року до державних закладів системи МОН (школи-інтернату санаторного типу) влаштовано 8 дітей, які мають психоневрологічні захворювання. До державних закладів системи Мінсоцполітики у 2020 році жодної дитини не було влаштовано.

Влаштування дітей до державних закладів відбувається лише в разі, якщо були вичерпані всі можливості щодо влаштування в сімейні форми виховання. Після влаштування служби продовжують роботу з метою забезпечення права дітей на сімейне виховання.

Упродовж 2020 року з числа дітей, які перебували на первинному обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї міста Києва, з закладів підпорядкування системи МОН до сімейних форм вибула 1 дитина (ДБСТ), з закладів підпорядкування системи МОЗ – 78 дітей (8 - повернуто батькам, 23 – усиновлено, 45 – влаштовано під опіку, 2 – в ДБСТ та ПС), з центрів соціально-психологічної реабілітації – 39 дітей (4 – усиновлено, 16 – під опіку/піклування, 19 – в ПС та ДБСТ).

Патронат

У 2020 році в місті Києві продовжили функціонувати 3 патронатні родини у Голосіївському, Оболонському та Святошинському районах. Послуги патронату над дитиною за звітний період отримали 13 дітей. З них: 2 дитини повернуті на виховання до біологічних батьків, 4 дітей влаштовано до сімейних форм виховання (3 – опіка, 1 – ДБСТ), 2 дітей – переведено до центрів соціально-психологічної реабілітації. Ще 5 дітей на кінець року продовжують перебувати в патронатних сім'ях.

Протягом 2020 року на оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя виплачено 642,9 тис. грн.

З метою популяризації патронату над дитиною інформація стосовно даної послуги розміщується на офіційних веб-сайтах усіх районних в місті Києві державних адміністрацій, на інформаційних дошках районних у місті Києві центрів зайнятості населення, клубів за місцем проживання, районних медичних установ тощо. Спеціалістами районних служб у справах дітей та сім'ї та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді під час здійснення прийому громадян постійно ведеться інформаційно-роз'яснювальна робота щодо створення патронатних сімей. Разом з тим, у соціальній мережі Facebook на офіційній сторінці Служби у справах дітей та сім'ї Київської міської державної адміністрації розміщено інформаційні повідомлення щодо популяризації патронату над дитиною.

Захист майнових прав дітей

На кінець 2020 року 380 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа перебували на позачерговому квартирному обліку. Найбільше таких дітей у Шевченківському районі – 55 осіб та у Деснянському районі – 54 особи.

За клопотаннями районних служб у справах дітей та сім'ї протягом 2020 року на пільговий квартирний облік відділами обліку та розподілу житлової площі райдержадміністрацій зараховано 47 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

За звітний період 29 осіб поліпшили свої житлові умови.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 року № 877 «Про затвердження Порядку та умов надання у 2018 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа» зі змінами у 2019 році кошти державної субвенції місцевим бюджетам розподілено за напрямком – виплата грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення для дітей з метою придбання житла для осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Грошову компенсацію отримали 18 осіб, з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебували на пільговому квартобліку. Договори купівлі квартир були оформлені впродовж 2020 року.

У 2020 році кошти державної субвенції місцевим бюджетам розподілено за напрямком – виплата грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення для дітей з метою придбання житла для осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Грошову компенсацію отримали 14 осіб, з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебували на пільговому квартобліку. На кінець звітного року всі кошти перераховано на їх особисті рахунки. Станом на 31.12.2019 року 6 осіб вже оформили договори купівлі квартир, інші мають визначитися впродовж 2021 року.

У столиці продовжує функціонувати Київський міський соціальний гуртожиток для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та осіб з їх числа на 30 ліжко-місць. На сьогодні там проживає 17 осіб.

Служби у справах дітей та сім'ї постійно контролюють питання захисту

житлових та майнових прав дітей, особливо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У 2020 році випадків незаконного продажу житла дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, не виявлено.

Забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа житлом

Державна соціальна допомога

На кінець звітного року 1888 дітей, які виховуються в сім'ях опікунів/піклувальників та проживають на території м. Києва, отримували державну соціальну допомогу на дітей, над якими встановлено опіку відповідно до Закону України «Про допомогу сім'ям з дітьми». 104 дітей не отримували зазначений вид державної соціальної допомоги з наступних причин:

- ✓ 14 – рівень інших виплат перевищує два прожиткових мінімуми, передбачені на дитину під опікою;
- ✓ 2 - опікуни не зверталися до управління соціального захисту населення, оскільки мають достатнє матеріальне забезпечення;
- ✓ 52 – це новопризначена опіка, опікуни оформлювали документи або документи перебували на розгляді в районних управліннях соціального захисту населення;
- ✓ 32 – опікуни переоформлювали документи, поновлювали довідки;
- ✓ 1 - не має правових підстав для нарахування виплат, оскільки перебуває на повному державному утриманні у військовому ліцеї;

- ✓ 2 – в судах слухається справа щодо усиновлення підопічних дітей;
- ✓ 1 – дитина в центрі реабілітації, в суді слухається справа про припинення опіки.

Під контролем служб у справах дітей та сім'ї перебуває питання соціально-правового захисту дітей, а також оформлення відповідних документів для призначення і виплати державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які є вихованцями прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу. Для виплат державної соціальної допомоги для дітей та грошового забезпечення для прийомних батьків та батьків-вихователів упродовж 2020 року з державного бюджету фактично використано 23 474 450,42 грн (2018 — 12 692 660,00 грн., 2019 — 14 421 000,00 грн).

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», рішення Київської міської ради від 18 грудня 2018 року №459/6510 «Про затвердження міської цільової програми «Турбота. Назустріч киянам» на 2019—2021 роки», з нагоди Дня захисту дітей, Дня знань - 1 вересня та до Дня Святого Миколая одноразову адресну соціальну матеріальну допомогу отримали батьки-вихователі 28 дитячих будинків сімейного типу, 28 прийомних родин і 3 патронатні сім'ї. Матеріальну допомогу у розмірі 7 000 гривень отримали прийомні батьки та патронатні вихователі, які виховують від 1 до 3 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У розмірі від 14 000 гривень – батьки-вихователі, прийомні батьки, які виховують від 4 до 6 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У розмірі від 19 000 гривень до 20 000 – батьки-вихователі, які виховують 7 та більше дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Всього з міського бюджету зазначеній категорії громадян упродовж року виплачено адресної матеріальної допомоги на суму 2,1 млн.грн.

Поряд з цим, відповідно до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 10.03.2020 №404 «Про надання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги дітям – сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю у 2020 році» діти-сироти (947 осіб) та діти з інвалідністю (180 осіб), які перебувають під опікою, в ПС та ДБСТ щомісячно отримували матеріальну допомогу в розмірі 1 500,00 грн.

На виконання міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2019-2021 роки» Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) для дітей, які перебувають під опікою/піклуванням, прийомних дітей, дітей-вихованців дитячих будинків сімейного типу, дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, було організовано заходи та закуплено подарунки до Дня захисту дітей, до Дня знань, Дня усиновлення та Дня Святого Миколая на загальну суму 567,0 тис.грн. Всього заходами охоплено 1525 дітей зазначених категорій.

На виконання заходів Міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2019—2021 роки» у 2020 році додатково надано фінансову допомогу 27 ДБСТ для вирішення матеріально-побутових проблем на загальну суму — 8,1млн.грн. За кошти міського бюджету придбано 3 нових легкових автомобілі, які передані у користування дитячим будинкам сімейного типу (родинам Лінді (Голосіївський район), Краснокутської-Криворучко (Деснянський район) та Черкашини (Подільський район)).

8. Захист прав дітей-сиріт, переселених із зони тимчасово окупованої території АР Крим та зони проведення антитерористичної операції

Служба у справах дітей та сім'ї у межах своїх повноважень забезпечує захист прав і інтересів дітей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переселених із тимчасово окупованої території АР Крим та зони проведення операції об'єднаних сил шляхом координації діяльності районних служб у справах дітей та сім'ї, організацій та установ усіх форм власності, уповноважених у вирішенні питань соціального захисту дитинства.

Керуючись пунктами 75-77 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою КМУ від 24.09.2008 № 866, у разі виявлення дитини, переміщеної з тимчасово окупованих територій вживає заходів до встановлення особи дитини, місця її проживання, відомостей про батьків або осіб, які їх замінюють, інших родичів, місця їх проживання (перебування).

Так, при надходженні первинної інформації про внутрішньо переміщену дитину, представник районної служби невідкладно перевіряє умови її проживання, законному представнику надає допомогу щодо влаштування дитини до навчального закладу, забезпечення медичного обслуговування, взяття на облік внутрішньо переміщених осіб в управлінні праці та соціального захисту населення за місцем проживання, оформленні соціальних виплат тощо.

За фактичним місцем проживання дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, переміщеної із зони бойових дій або окупованої території, Служба вносить відомості про таку дитину до книги обліку дітей – сиріт, які прибули з інших територій, та проводить всі необхідні заходи, передбачені чинним законодавством. Крім того, на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 № 800 «Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю» переміщені статусні діти в районних службах у справах дітей за місцем проживання ставляться на облік дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах.

У разі відсутності у дитини документів, що посвідчують її особу, служба у справах дітей звертається до територіального підрозділу ДМС для видачі тимчасового посвідчення, що підтверджує особу громадянина України.

При цьому служба у справах дітей за місцем виявлення дитини звертається до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення із заявою про взяття дитини на облік як внутрішньо переміщеної особи.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2017 року № 268 «Про затвердження Порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів» на кінець 2020 року органами опіки та піклування надано 1207 особам статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Із них: одна дитина - отримала поранення; 1206 - зазнали психологічного насильства. За згодою законних представників 685 дітей охоплені різними видами соціальних послуг для задоволення виявлених потреб дитини після отримання відповідного статусу.

На початок року в столиці проживало 39 статусних дітей із числа внутрішньо переміщених осіб. Протягом року ще прибуло 3 дітей, вибуло - 6 (3 -по досягненню повноліття, 3- переїхало в інший регіон).

На кінець року:

✓ 36 дітей продовжує мешкати в місті Києві (Донецька область – 25 дітей, Луганська – 7 дітей, АР Крим – 4).

✓ В сімейних формах виховання перебуває 36 дітей, а саме:

✓ в сім'ях опікунів - 33 дітей;

✓ в ПС– 2 дітей;

✓ 1 дитина - на повному державному утриманні (навчається в Київському вищому професійному училищі водного транспорту).

Більшість дітей, які перебувають в сімейних формах, разом із своїми законними представниками проживають в орендованому житлі. Працівниками Служб перевірено житлово-побутові умови родин переселенців та встановлено, що вони задовільні. Діти знаходяться під наглядом лікарів за місцем свого проживання та навчаються в закладах освіти різного рівня відповідно до віку. В районних управліннях соціального захисту опікунами та прийомними батьками оформлені виплати державної соціальної допомоги на дітей, родини поставлені на облік осіб, що перемістилися з тимчасово окупованої території або району проведення операції об'єднаних сил.

Районні служби у справах дітей та сім'ї здійснюють нагляд щодо стану утримання, навчання та виховання дітей даної категорії на основі інформації, що подається центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, навчальним закладом, дільничним лікарем-педіатром тощо.

На виконання розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 10.03.2020 №404 «Про надання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги дітям – сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю у 2020 році» та відповідно до рішення Київської міської ради від 18 грудня 2018 року №459/6510 «Про затвердження міської цільової програми «Турбота. Назустріч киянам» на 2019-2021 роки» протягом року 3 дітей-інвалідів з числа внутрішньо переміщених осіб, що виховуються в сімейних формах (2- під опікою, одна – в прийомній сім'ї) та 11 дітей-сиріт щомісячно отримували адресну соціальну матеріальну допомогу.

Поряд з цим, Порядком оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою КМУ від 01.10.2014 №509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб» передбачено, що на отримання довідки мають право також студенти, учні професійно-технічних навчальних закладів, які перемістилися з тимчасово окупованої території України, населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення. Районні служби у справах дітей та сім'ї у разі звернення зазначеної вище категорії дітей направляли клопотання до управління праці та соціального захисту населення за місцем проживання дитини про взяття її на облік внутрішньо переміщених осіб.

На виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту житлових прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа» (08.02.2018 № 2279 - VIII) на кінець 2020 року на квартирному

обліку за місцем проживання внутрішньо переміщених осіб перебувало 22 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та осіб з їх числа.

У 2020 році троє дітей з числа внутрішньо переміщених дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, були забезпечені безкоштовними путівками на оздоровлення.

З метою сприяння соціальної адаптації, покращення психоемоційного стану впродовж року діти з числа внутрішньо переміщених осіб долучались до відпочинкових програм, ігротек в пришкільних таборах, різноманітних екскурсій, походів в театри, планетарій, зоопарк, кінотеатр, цирк тощо.

9. Контроль за діяльністю районних Служб у справах дітей та сім'ї, спеціальних установ для дітей, з питань соціально-правового захисту дітей

На виконання Законів України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» Відділом у лютому - березні було заплановано перевірку стану роботи служб у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій з питань надання статусу дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування. Через запровадження карантинних заходів перевірку проведено лише в Голосіївському, Печерському та Дарницькому районах.

Щоквартально здійснювався моніторинг ЄІАС «Діти» щодо якісного заповнення електронних обліково-статистичних карток дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

10. Висвітлення роботи Служби в засобах масової інформації

З метою пропагування серед громадськості та в ЗМІ питання влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання, Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) підписано договори про співпрацю з БО «Благодійний Фонд «Зміни Одне Життя – Україна». Згідно з договором відеоінформація та текстовий матеріал щодо соціальної історії дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання, розміщується на порталі «www.changeonelife.ua». З метою підготовки відеороликів та розміщення їх на сайті постійно проводиться відео зйомка дітей, які набули статусу. Районними службами у справах дітей та сім'ї та районними центрами соціальних служб постійно проводиться робота по популяризації серед громади району сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Дана робота проводиться у вигляді розповсюдження інформаційних матеріалів, буклетів, листівок, розміщення інформації на офіційних веб-сайтах та безпосередньої роботи з сім'ями.

Разом з тим, упродовж 2020 року в телепрограмах «Стосується кожного» (телеканал «Інтер»), «Говорить Україна» (телеканал «Україна»), «Один за всіх»

(телеканал СТБ) обговорювались питання державної політики в сфері захисту прав дитини. Представники Служби неодноразово приймали участь у зазначених програмах.

З метою популяризації сімейних форм виховання підготовлено:

- ✓ інформаційний вісник «Родина для дитини», який містить інформацію про всі форми сімейного виховання (опіка, піклування, ПС, ДБСТ, усиновлення), а також про соціальні послуги (патронат та наставництво);
- ✓ буклети щодо кожної з сімейних форм виховання та патронату;
- ✓ створено тематичний відеоролик;
- ✓ розроблено матеріали для просування тематичної реклами в соціальних мережах.

Зазначені матеріали використовуються районними службами у справах дітей та сім'ї та центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в роботі з громадянами для рекрутування потенційних кандидатів та популяризації сімейних виховання. Також усі матеріали розміщено на офіційних сторінках у соціальній мережі Facebook.

11. Робота із зверненнями громадян

Службою у справах дітей та сім'ї проводиться постійна робота по всебічному, об'єктивному розгляду звернень громадян, які надходять до Служби.

Станом на 31.12.2020 року до Служби у справах дітей та сім'ї надійшло 355 звернення від громадян, 40 звернень від громадян надійшли електронною поштою та 4 громадянина звернулися безпосередньо на особистому прийомі.

Аналіз чисельності звернень громадян у порівнянні 2019 та 2020 років

За характером основних питань, що порушували громадяни у заявах до Служби у звітному періоді, чільне місце займають питання соціального захисту – 125 звернення, житлової політики – 103, сімейної та гендерної політики, захисту прав дітей – 69 звернення.

Всі звернення громадян, які надходили до Служби у справах дітей та сім'ї, були вчасно розглянуті, громадянам у встановлений законодавством термін, надано обґрунтовані та повні відповіді. Також проводились особисті зустрічі з заявниками та консультації заявників в телефонному режимі, за результатами яких вживалися відповідні заходи по захисту законних прав та інтересів дітей. Станом на 31.12.2020 року на розгляді перебувало 11 звернень громадян.

На виконання Указу Президента України від 07.02.08 № 109/2008 "Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування" в Службі:

- ✓ розроблений та затверджений план заходів на 2021 рік щодо виконання Указу Президента України;
- ✓ здійснюється аналіз причин неодноразових звернень громадян;
- ✓ щомісячно забезпечується подання звітів про проведення особистого, виїзного прийому громадян та прямих («гарячих») телефонних ліній начальником Служби;
- ✓ щоквартально забезпечується подання аналітично-статистичних звітів про стан організації роботи із зверненнями громадян і вжиті заходи, відповідно до вимог Указу Президента України;
- ✓ організуються та проводяться наради з відповідальними працівниками щодо організації роботи із зверненнями громадян відповідно до вимог чинного законодавства;
- ✓ ведеться постійний контроль за своєчасним та якісним розглядом звернень громадян (щотижнево надаються попередження та нагадування відповідальним виконавцям, надається методична допомога при підготовці відповідей на звернення громадян);
- ✓ проводиться постійна робота над підвищенням рівня ефективності роботи із зверненнями громадян та професійної кваліфікації працівників, відповідальних за роботу із зверненнями громадян.

На особистому контролі начальника Служби перебуває питання розгляду звернень та забезпечення проведення першочергового особистого прийому жінок, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», інвалідів Великої Вітчизняної війни, Героїв Соціалістичної Праці, Героїв Радянського Союзу, Героїв України.

Станом на 31.12.2020 року начальником Служби на особистому прийомі було прийнято 7 громадян та надано консультації. Також під час опрацювання звернень громадян працівниками Служби було прийнято ще 39 осіб.

В приміщенні Служби оформлено стенд, що містить роз'яснювально-інформаційний матеріал для відвідувачів, обладнане місце для написання заяв.

Питання якісного розгляду звернень громадян перебуває на постійному контролі Служби у справах дітей та сім'ї, яка і надалі буде вживати всіх необхідних заходів для вирішення проблем, які турбують громадян, та недопущення причин, що породжують повторні та колективні скарги.

12. Сімейна політика

12.1 Робота по запобіганню та протидії домашньому насильству

Забезпечення конституційного права людини на життя, здоров'я, вільний особистий розвиток, безпосередньо пов'язане із протидією насильницьким вчинкам і, зокрема, домашньому насильству.

В Україні, на національному рівні, прийнято ряд законодавчих та нормативно-правових актів, що регламентують діяльність суб'єктів з питань запобіганню та протидії домашньому насильству. Основні з них: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII «Про запобіганню та протидію домашньому насильству», Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобіганню та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі».

До роботи з запобіганню та протидії домашньому насильству в місті Києві задіяні: Служба у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Служби у справах дітей та сім'ї районних у м. Києві державних адміністрацій, мережа центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Київський міський центр сім'ї «Родинний дім», Київський міський Центр гендерної рівності, запобіганню та протидії насильству, 6 районних центрів сім'ї та жінок, Головне управління Національної поліції України в м. Києві, Управління патрульної поліції у м. Києві, представники центрів надання безоплатної вторинної правової допомоги, а також громадські організації.

Районні управління поліції головного управління Національної поліції у м. Києві забезпечують оперативне відпрацювання викликів про вчинення насильства. Щотижня старші інспектори лінії домашнього насильства районних управлінь поліції (представник підрозділу «Поліна», «102», Київ-55) відділів превенції надають оперативну інформацію про підтвержені випадки вчинення насильства за

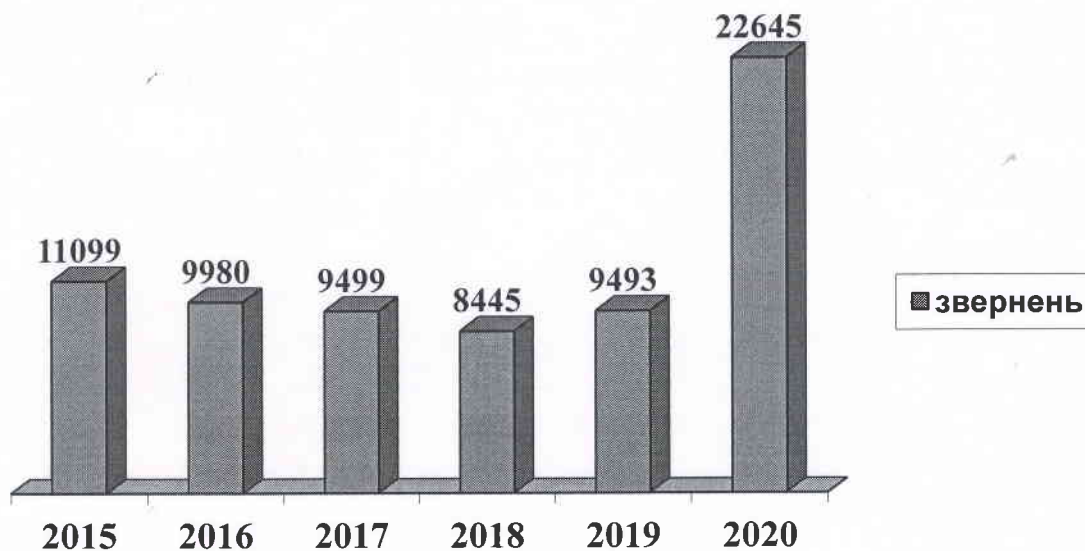
результатами виїздів 9 мобільних груп поліції з реагування на домашнє насильство уповноваженим особам для реагування в межах чинного законодавства.

Серед основних завдань поліцейських груп, слід зазначити: проведення профілактичної роботи, своєчасне реагування на факти вчинення домашнього насильства, надання допомоги постраждалим особам з урахування результатів оцінки ризиків, винесення термінових заборонних приписів кривдникам.

Враховуючи обмежувальні карантинні заходи, введені відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.05.2020 № 343 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» та протоколу засідання Постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 16.03.2020 № 10 «Про попередження розповсюдження нової коронавірусної інфекції (COVID-19), робота проводилась з урахуванням епідеміологічного становища в столиці з використанням засобів індивідуального захисту.

За даними структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики із запобігання та протидії домашньому насильству та Головного управління Національної поліції України у м. Києві станом на 31.12.2020 року надійшло: **22645** звернень з питань вчинення домашнього насильства, з них: **17369** від жінок, **5258** від чоловіків та **18** від дітей, що на **239,5%** більше, ніж за аналогічний період 2019 року (**9493** звернень).

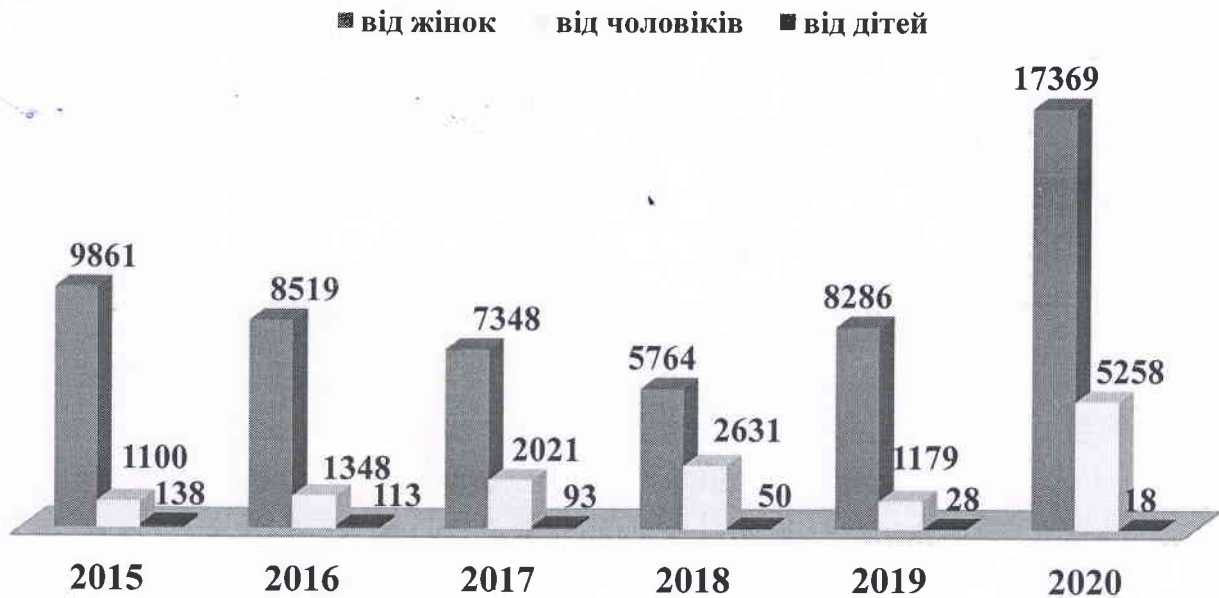
Кількість звернень з питань домашнього насильства, що надійшли впродовж 2015-2020 років (у порівнянні)

Аналізуючи лише статистичні показники, прослідковується тенденція до значного збільшення кількості звернень та повідомлень про факти вчинення домашнього насильства, що пов'язано з запровадженням на чергування 9 мобільних груп із реагування на факти домашнього насильства, які оперативно реагують на виклики, ідентифікують види та ознаки домашнього насильства.

При цьому, проблемними питаннями залишається: низький рівень раннього виявлення сімей, які перебувають у кризовому стані, відсутність ефективного покарання злочинців та застосування судами кримінальної відповідальності за вчинення насильства.

Співвідношення кількості звернень щодо насильства в сім'ї, які надійшли протягом 2015-2020 років за ознакою статі.

Офіцерами поліції мобільних груп із реагування на факти домашнього насильства за вчинення домашнього насильства складено **8094** адміністративних протоколів за статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Дільничними офіцерами поліції за вчинення домашнього насильства винесено **2725** термінових заборонних приписів. Суди загальної юрисдикції міста Києва винесено **11** обмежувальних приписів.

У місті Києві функціонує мережа комунальних закладів, які надають комплекс соціальних послуг особам, які зазнали домашнього насильства, в тому числі з тимчасовим проживанням.

Це загальні служби підтримки постраждалих осіб

✓ У Київському міському центрі соціально-психологічної допомоги з причин домашнього насильства перебувало 7 родин, в яких виховується 12 дітей. Додатково соціально-психологічні послуги надавались в режимі денного стаціонару: за звітний період звернулась 251 особа, з них 227 жінок та 24 чоловіка.

✓ До соціальної квартири для вагітних та матерів з дітьми раннього віку в складних життєвих обставинах (влаштовано 20 жінок та 21 дитина постраждали від домашнього насильства).

✓ До «Денного центру допомоги дівчатам та молодим жінкам в складних життєвих обставинах» звернулись 288 жінок, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, які отримали консультативну і правову допомогу.

та спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб:

✓ Притулок для тимчасового перебування жінок Київського міського Центру гендерної рівності, запобігання та протидії насильству (перебувало 8 жінок та 4 дитини)

✓ У травні 2020 року відкрита перша кімната кризового реагування для осіб, що постраждали від домашнього та гендерно зумовленого насильства, у листопаді 2020 року – відкрито другу «кризову кімнату» (протягом 2020 року перебувало 43 жінки та 34 дитини).

✓ В Притулку для тимчасового перебування жінок, що зазнали насильства в сім'ї при Центрі у справах сім'ї та жінок Деснянського району міста Києва (перебувало 14 осіб, в тому числі 6 дітей).

✓ У 2020 році продовжено роботу «телефону довіри» з попередження домашнього та гендерно зумовленого насильства у місті Києві за номерами 15-00 та 272-15-00, спеціалісти якої надають кваліфіковану психологічну допомогу постраждалим від домашнього та гендерно зумовленого насильства. З січня 2020 року надійшло 4299 телефонне звернення.

Заходи з питань запобігання та протидії домашньому насильству в місті Києві реалізуються відповідно до рішення Київської міської ради від 18 грудня 2018 року № 473/6524 «Про затвердження міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2019-2021 роки» (у редакції рішення Київської міської ради від 07.07.2020 № 11/9090).

Впродовж звітнього періоду, значна увага була приділена питанню надання психологічної допомоги постраждалим від сімейного насильства, стан яких обтяжений посттравматичним стресовим розладом. В рамках реалізації міської програми «Реалізація заходів психологічної реабілітації осіб, постраждалих від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі **228** особам, які звернулись за допомогою, відповідно до потреб і проведеної психодіагностики були забезпечені довготривалими комплексними психологічними послугами.

Зазвичай насильство є комплексним, **82%** клієнтів зазнали щонайменше три види насилля (фізичне, психологічне, економічне).

Реалізацію програм для кривдників в місті Києві здійснюють психологи 6 центрів у справах сім'ї та жінок Голосіївської, Дарницької, Деснянської, Святошинської, Солом'янської та Шевченківської районних у місті Києві державних адміністрацій та 4 залучених спеціалістів-психологів за міською програмою «Забезпечення реалізації програм для кривдників, які вчинили домашнє насильство та/або насильство за ознакою статі. Надання консультативної допомоги особам, постраждалим від домашнього насильства». Впродовж звітнього періоду до спеціалістів, які залучені до виконання заходів програми звернулось за допомогою **169** осіб (кривдники та постраждалі від домашнього насильства).

За звітній період на проходження програми для кривдників по м. Києву звернулися **123** особи, з них за рішенням суду направлено - **45** осіб, пройшли повний курс програми - **39** осіб.

Порівняльна кількість направлених на програми кривдників та кількість осіб, які пройшли програми за 2015-2020 років

Також, слід зазначити, що зменшення кількості осіб, направлених на проходження програм для кривдників у 2020 році у порівнянні з аналогічним періодом попередніх років пов'язано, зі змінами у законодавстві та з досить низьким рівнем виконання судами загальної юрисдикції м. Києва пп. 6; 7 статті 28 розділу V Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», якими передбачено, що кривдника на проходження програми направляють саме суди. Також, у кривдника є можливість відвідувати програму за власною ініціативою (на добровільній основі).

В своїх рішеннях, судді здебільшого обмежуються лише накладанням адміністративного штрафу, що не дає змоги застосовувати комплексний підхід до вирішення проблеми насильства, який полягає в проведенні психологічної корекції та формування у кривдника нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків, у тому числі до виховання дітей, а також на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

Робота з кривдниками є невід'ємною складовою механізму протидії цьому явищу. Кривдник, який умисно ухилитиметься від проходження програми для кривдників, понесе кримінальну відповідальність за ст. 390 1 КК України.

Впродовж звітного періоду відділом сімейної політики Служби у справах дітей та сім'ї спільно з суб'єктами, на які покладено здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству проведено низку заходів:

✓ Ініційовано та проведено **27** міжвідомчих зустрічей та нарад, як в дистанційному так і в очному режимі, з питань взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі.

✓ Суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, у лютому 2020 року взято

участь в тренінгу "Посилення ефективності міжсекторального реагування та взаємодії у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі", організованого Представництвом Фонду ООН у галузі народонаселення (UNFPA), охоплено 25 осіб.

✓ На виконання пункту 28 Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658, за ініціативи Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) на базі Київського міського центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій 15 та 19 червня 2020 року проведено сертифіковане навчання на тему: «Підготовка спеціалістів служб у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій з питань запобігання та протидії домашньому насильству/насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми», охоплено 25 осіб.

✓ 17 серпня 2020 року участь у одноденному семінарі «Розробка Плану спільних дій з розбудови муніципальної системи попередження та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі».

✓ 25-28 серпня, 21 - 24 вересня, 27 - 29 жовтня, 16 - 18 листопада 2020 участь у навчальних курсах з підготовки місцевих експертів/-ок- консультантів/-ок з питань розбудови муніципальної системи запобігання і протидії домашньому насильству, організованих Представництвом Фонду ООН у галузі народонаселення (UNFPA).

✓ 10-11 вересня 2020 року UNFPA участь у дводенному тренінгу «Посилення ефективності міжсекторальної взаємодії у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, організованого Представництвом Фонду ООН у галузі народонаселення (UNFPA), охоплено 25 осіб.

✓ На виконання Міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2019-2021 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 18.12.2018 № 473/6524, з січня 2020 року Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) реалізуються заходи програми «Проведення навчальних семінарів, тренінгів тощо для суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та /або насильству за ознакою статі». Впродовж звітнього періоду проведено 40 навчальних семінарів, якими охоплено 940 фахівців з числа суб'єктів, які задіяні до реалізації заходів із запобігання та протидії домашньому насильству в тому числі дільничні офіцери поліції.

✓ За сприяння Департаменту суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) розроблено та виготовлено буклети «#Стопнасильство» у кількості 2 тисячі, та флаєри «#Не терпи домашнє насильство» у кількості 16 тисяч, що були розподілені та передані для розповсюдження відповідальним структурним підрозділам районних в місті Києві державних адміністрацій, мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, відділу превентивної діяльності офіцерів поліції Головного управління Національної Поліції у м. Києві та Управлінню патрульної поліції у м. Києві.

✓ З метою привернення уваги громадськості до проблем насильства, задля підвищення обізнаності киян та гостей столиці з питань протидії домашньому

насильству та формування нетерпимого ставлення до будь-яких форм насильства, у рамках Міжнародної акції з 25 листопада до 10 грудня включно в десяти районах міста Києва проведено низку **тематичних** заходів, зокрема, координаційні ради, інформаційно-просвітницькі вуличні акції, круглі столи та робочі зустрічі із суб'єктами взаємодії.

Службою у справах дітей та сім'ї КМДА у співпраці з Київським міським центром сім'ї «Родинний дім», Київським міським центром соціальних служб та співробітниками підрозділів дільничних офіцерів поліції та ювенальної превенції Національної поліції столиці організовано та проведено інформаційний перформенс «Не мовчи про важливе».

На місці проведення заходу учасники робили фотографії сцен захисту і викладали їх у соціальних мережах із хештегом #НеМовчиПроВажливе. Під час акції відбувалося розповсюдження інформаційних матеріалів із зазначенням номерів «гарячих» ліній із запобігання домашнього насильства та інформування про органи та установи, які надають допомогу особам, що постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, а також, реалізують програми для кривдників.

Акція #НеМовчиПроВажливе розкриває тему гендерно обумовленого та домашнього насильства за допомогою сучасної молодіжної технології перформансу. Такі активності відбулися протягом Акції в Голосіївському, Деснянському та Подільському районах міста Києва з дотриманням норм і протиепідемічних заходів.

Окрім того, протягом Акції в закладах освіти та культури міста Києва для дітей та молоді відбулися культурно-освітні просвітницькі заходи: предметні лекції, навчально-виховні години, флеш-моби, перегляд соціальних відеороликів з подальшим обговоренням, інтерактивні заходи, анкетування з метою дослідження обізнаності учнів у даній проблематиці, загалом проведено близько 500 заходів, охоплено понад 30 000 осіб.

Питання запобігання та протидії домашньому насильству та жорстокого поводження з дітьми висвітлено у засобах масової інформації у прямому ефірі українського національного радіо, каналах «Київ», «Україна», «Тоніс», «Інтер».

12.2 Робота щодо протидії торгівлі людьми

На сьогодні проблема боротьби з торгівлею людьми, як одного з найбільш негативних явищ сучасного суспільства, є надзвичайно актуальною. Торгівля людьми - другий за прибутковістю вид злочинної діяльності, а втягнення людей у торгівлю людьми з метою трудової експлуатації – найбільш поширений метод.

Закон України «Про протидію торгівлі людьми» визначає організаційно-правові засади протидії торгівлі людьми, гарантуючи гендерну рівність, основні напрями державної політики та засади міжнародного співробітництва у цій сфері, повноваження органів виконавчої влади, порядок встановлення статусу осіб, які постраждали від торгівлі людьми та порядок надання допомоги таким особам.

З метою координації заходів з питань реалізації державної політики у сфері запобігання домашньому насильству, гендерної рівності та протидії торгівлі людьми, діє Київська міська координаційна рада з питань запобігання домашньому насильству, гендерної рівності та протидії торгівлі людьми (далі – Координаційна рада) на підставі

розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 01.09.2016 року № 795 (в редакції розпорядження № 1600 від 12.10.2020) та 10 районних координаційних рад.

Впродовж 2020 року проведено **18** засідань Координаційних рад на міському та районних рівнях.

Одними з пріоритетних питань до розгляду на засіданнях координаційних рад було організація взаємодії суб'єктів, надання невідкладної допомоги особам, постраждалим від домашнього насильства і торгівлі людьми та проведення процедури встановлення статусу для осіб, які постраждали від торгівлі людьми в умовах карантину, спричиненого пандемією COVID-19.

За результатами засідань Координаційних рад були напрацьовані відповідні рішення.

Впродовж року значна увага приділялась заходам, спрямованим на підвищення рівня обізнаності населення щодо сучасних проявів рабства, способів, що використовуються торговцями людьми, а також надання дієвої допомоги постраждалим особам. Враховуючи зростаючі темпи та поширення цього небезпечного явища, Служба у справах дітей та сім'ї проводила низку превентивних заходів у тісній співпраці з громадськими, благодійними та міжнародними організаціями: МОМ, ОБСЕ, громадської спілки «А21 Україна», «Благодійний фонд "Карітас-Київ" та іншими.

Завдяки такій співпраці, в рамках проведення Національної інформаційної кампанії з питань протидії торгівлі людьми постійно проводились просвітницькі заходи серед учнівської та студентської молоді столиці, якими було охоплено понад **4 000** учнів загальноосвітніх навчальних закладів, закладів професійно-технічної освіти, студентів Київського університету ім. Бориса Грінченка та Києво-Могилянської академії. У зв'язку з введенням обмежувальних карантинних заходів, проведення інформаційно-просвітницьких роботи з цільовими групами проводилось з урахуванням епідеміологічного становища в столиці, а також з використанням соціальних мереж та онлайн технологій.

На веб-сайтах 10 районних у місті Києві державних адміністрацій розміщена та постійно оновлюється інформація щодо ризиків потрапляння у ситуацію торгівлі людьми, заходів безпеки та інформаційних послуг з питань протидії торгівлі людьми із зазначенням телефонів фахівців.

Партнерськими громадськими організаціями було створено ряд інформаційно-просвітницьких відео-роликів та за сприянням відповідальних структурних підрозділів за реалізацію державної політики у сфері протидії торгівлі людьми були розповсюджені у соціальних мережах і розміщені на офіційних сторінках служб у справах дітей та сім'ї міста Києва.

Служба у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) доєдналась до онлайн-платформи «Все буде Добре! ОК!», що на початку карантину створено Департаментом освіти і науки за ініціативи учнівської молоді столиці, а також до загальноміського онлайн проекту «Школа без булінгу. Сім'я без насильства. 366». Одним з напрямів роботи інформаційних платформ є сприяння формуванню в учнів життєво-необхідних навичок безпечної поведінки, з метою створення безпечного середовища для учасників

освітнього процесу, в тому числі з попередження потрапляння у ситуацію торгівлі людьми.

З метою підвищення рівня компетенції фахівців, професійна діяльність яких пов'язана з роботою у сфері протидії торгівлі людьми, 24.04.2020 організовано та проведено семінар в онлайн режимі (ZOOM) для юристів/адвокатів Центру безоплатної правової допомоги м. Києва на тему: «Правова допомога постраждалим від торгівлі людьми» (охоплено 20 осіб).

Окрім того, на базі Київського міського центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій проведено сертифіковане навчання на тему: «Підготовка спеціалістів служб у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій з питань запобігання та протидії домашньому насильству/насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми» (охоплено 25 осіб). Семінар відбувся з дотриманням всіх вимог безпеки в умовах карантину, спричиненого пандемією COVID-19.

На період встановлення карантину, було здійснено всі необхідні заходи із забезпечення захисту прав осіб, які постраждали від торгівлі людьми. У разі надходження звернення від особи, яка вважає себе постраждалою від торгівлі людьми, відповідальний структурний підрозділ здійснював всі необхідні заходи для забезпечення прав такої особи, відповідно до Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 № 417.

30 липня 2020 року, у Всесвітній день протидії торгівлі людьми, людьми Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у співпраці з міжнародними громадськими організаціями, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми проведено відкриття виставки «Очікування Vs Реальність»

До Європейського дня боротьби із торгівлею людьми, враховуючи карантинні обмеження, 14.10.2020 у день захисника України, було проведено міський інформаційно-просвітницьку акцію у парку «Відродний» (вул. Героїв Севастополя, 37 А). Також під час акції серед учасників розповсюджувалась інформація про перший глобальний Саміт свободи, що відбувся 17 жовтня, відповідні посилання на нього у соціальних мережах та сувенірна продукція з логотипом заходу.

Управлінням з питань реклами виконавчого органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) разом з підпорядкованим КП «Київреклама» з метою підвищення поінформованості широкого кола населення столиці щодо існуючих у суспільстві ризиків потрапляння у ситуацію торгівлі людьми, виготовлено та розміщено соціальну рекламу, а саме сіті-лайтів – 20 штук, метро-лайтів – 20 штук на період з 01.06.2020 по 31.08.2020 та з 01.09.2020 по 30.11.2020.

З метою продовження співпраці з міжнародними та громадськими організаціями спеціалісти Служби у справах дітей та сім'ї взяли участь у наступних онлайн заходах:

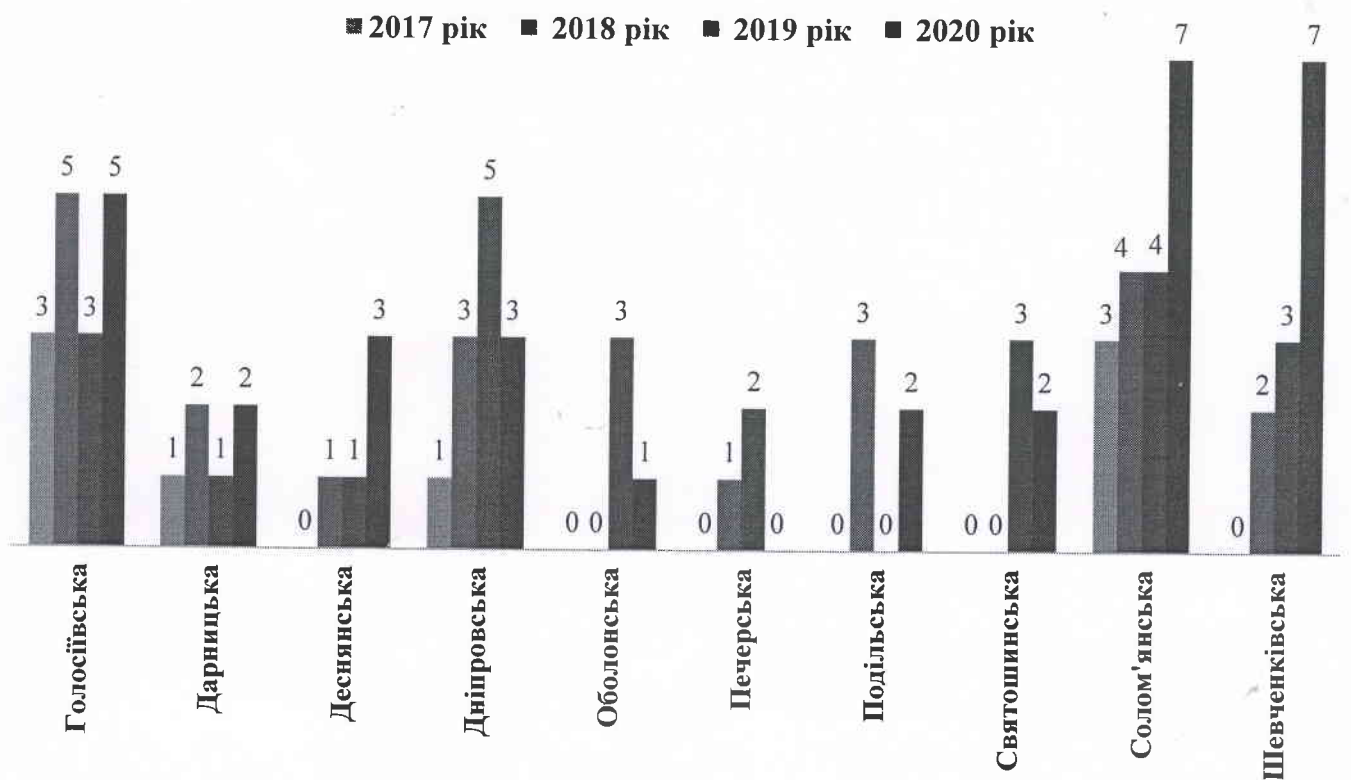
22.04.2020 у відкритому дискусійному клубі: «Вплив пандемії COVID-19 та підвищення вразливості населення до торгівлі людьми», який організувала та проводила громадська організація «Ла Страда - Україна»;

23.11.2020 в організаційно-методичному заході «Взаємодія державного та недержавного секторів у веденні випадку постраждалих від торгівлі людьми», який

організував Київський міський центр соціальних служб за участю МОМ та громадської спілки «Кампанія А21 - Україна»;

26.11.2020 у круглому столі «Протидія торгівлі людьми: виклики пандемії COVID-19» та 24.12.2020 в онлайн презентації інформаційних відеороликів з протидії торгівлі людьми, які організувала та проводила громадська організація «Ла Страда - Україна»

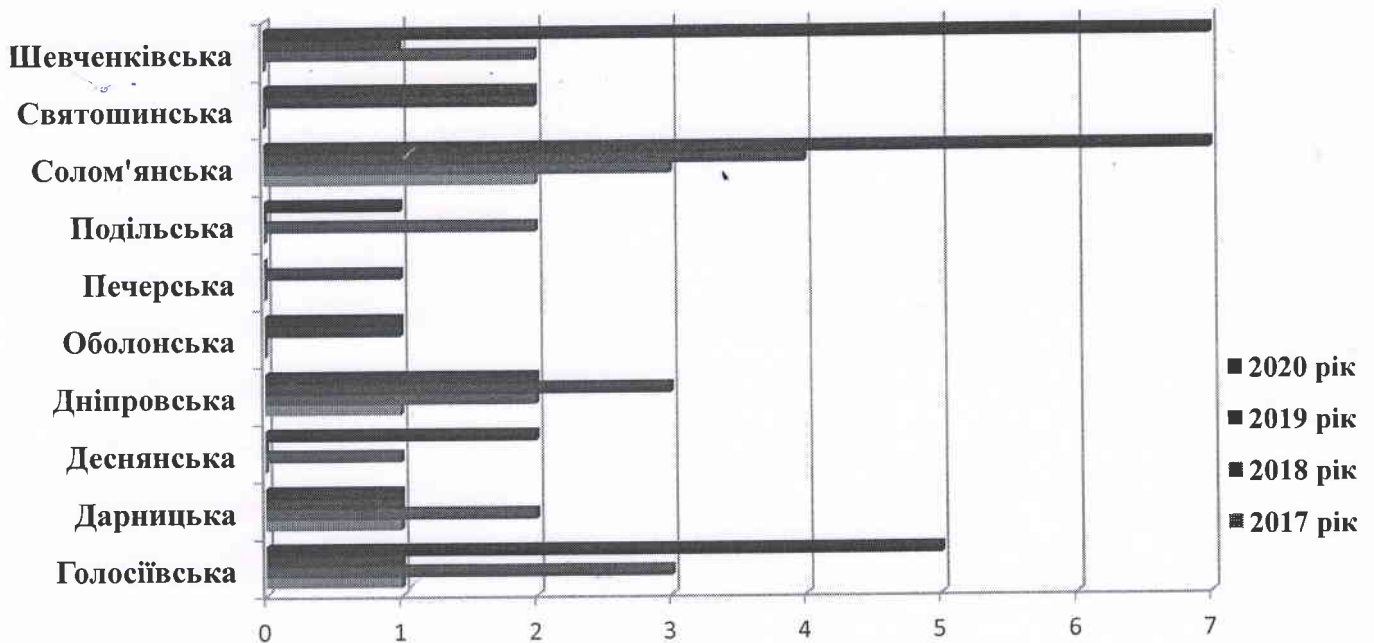
Співвідношення кількості звернень щодо встановлення статусу особи, постраждалої від торгівлі людьми за 2017-2020 роки

Впродовж 2020 року до Голосіївської, Дарницької, Деснянської, Дніпровської, Оболонської, Подільської, Святошинської, Солом'янської та Шевченківської районних в місті Києві державних адміністрацій надійшло **32** звернень щодо встановлення статусу особи, постраждалої від торгівлі людьми, що на **28 %** більше у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року (**25** звернення).

Співвідношення кількості встановлених статусів особи, постраждалої від торгівлі людьми за 2017-2020 роки

Відповідно до звернень, що надійшли до районних в місті Києві державних адміністрацій у 2020 році встановлено **28** статусів особи, яка постраждала від торгівлі людьми, що на **100%** більше у порівнянні з 2019 роком (**14** статусів).

Такий показник пояснюється тим, що на початку 2020 року до міста Києва прибула група у кількості 76 осіб, які перебували в заручниках на непідконтрольній Україні території. Всі вони своєчасно та оперативно проінформовані про свої права та можливості отримання допомоги визначеною статтею 16 Закону України «Про протидію торгівлі людьми». До організації допомоги постраждалим особам було залучено партнерські громадські організації. За результатами проведеної роботи, до районних в місті Києві державних адміністрацій за отриманням допомоги та статусу постраждалого від торгівлі людьми, звернулося **25** осіб з числа звільнених заручників.

Відповідальними посадовцями проведено співбесіди з особами, які вважають себе постраждалими, заповнено опитувальні листи, надані роз'яснення щодо переліку соціальних послуг, на які постраждалі особи мають право, сформовані та подані пакети документів до Мінсоцполітики для встановлення статусу.

Фахівцями мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді м. Києва протягом 2020 року здійснено **25** оцінок потреб осіб, які постраждали від торгівлі людьми, відповідно до яких було розроблено та почато здійснення **14** реабілітаційних планів (у Голосіївському, Дарницькому, Дніпровському, Подільському, Святошинському, Солом'янському та Шевченківському районах м. Києва), а також продовжувалась реалізація **2** планів реабілітації з 2019 року (у Дарницькому та Дніпровському районах м. Києва).

12.3 Реалізація сімейної політики та підтримка сім'ї

Сім'я та батьківство завжди були найвищими цінностями у житті кожної людини. Проте, трансформація ролевих відносин у суспільстві, зміна соціально-психологічного статусу сучасних чоловіків і жінок призвели до підвищення значущості позасімейних цінностей: кар'єри, матеріальних благ, досягнення високого соціального статусу, що отримало своє відображення на зниженні рівня мотивації та готовності сучасної молоді до створення сім'ї, народження дітей, відповідального батьківства та виконання батьківських обов'язків.

Сьогодні інститут сім'ї переживає суттєві складнощі: руйнуються сімейні відносини, підвищується ризик розлучень, знижуються виховні функції сім'ї, не підтримуються сімейні традиції, діти вимушені зростати в неповних сім'ях, з усіма негативними наслідками цього явища, загострюються соціальні проблеми, вчиняється домашнє насильство.

Серед причин виникнення цих явищ – низький рівень культури внутрішньо-сімейних відносин, невідповідність молоді до сімейного життя, соціально-економічна незахищеність молодих сімей, безладні статеві стосунки, які негативно впливають на репродуктивне здоров'я молоді та інші.

Майбутнє інституту сім'ї значною мірою залежить від молоді. Вона визначатиме його з огляду на сформовані уявлення, погляди та переконання. Це актуалізує питання підготовки молодих людей до вступу у шлюб, як невід'ємної складової системи виховання підростаючого покоління та гаранту послаблення подальших негативних соціальних тенденцій в суспільстві.

Саме тому, підготовка молоді до подружнього життя та формування навичок відповідального батьківства є однією з актуальних проблем сьогодення, адже від готовності молодих людей, які планують створити сім'ю, їхніх здібностей до саморозвитку та самовдосконалення залежать успішність шлюбу і стабільність сім'ї.

На виконання п. 13.1 Міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2019-2021 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 18.12.2018 № 473/6524 (у редакції рішення Київської міської ради від 07.07.2020 № 11/9090), протягом березня - грудня 2020 року навчальні семінари з підготовки до подружнього життя та формування навичок відповідального батьківства, проводилися серед учнівської та студентської молоді системи навчальних закладів міста Києва.

За підсумками навчального процесу було проведено **83** семінари та охоплено **1 380** осіб.

Навчання проводилося з урахуванням особливостей молодіжної аудиторії та сучасних тенденцій розвитку сімейної політики. Все це сприяло підвищенню усвідомленості молодих людей до відповідального кроку в житті – створенню сім'ї.

Враховуючи введення обмежувальних карантинних заходів, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV – 2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів», учнівська молодь була об'єднана у міні групи по 10 осіб, з урахуванням обов'язкового дотримання правил безпеки (маски, рукавички,

антисептики, забезпечення відстані між учасниками навчального процесу 1,5 м).

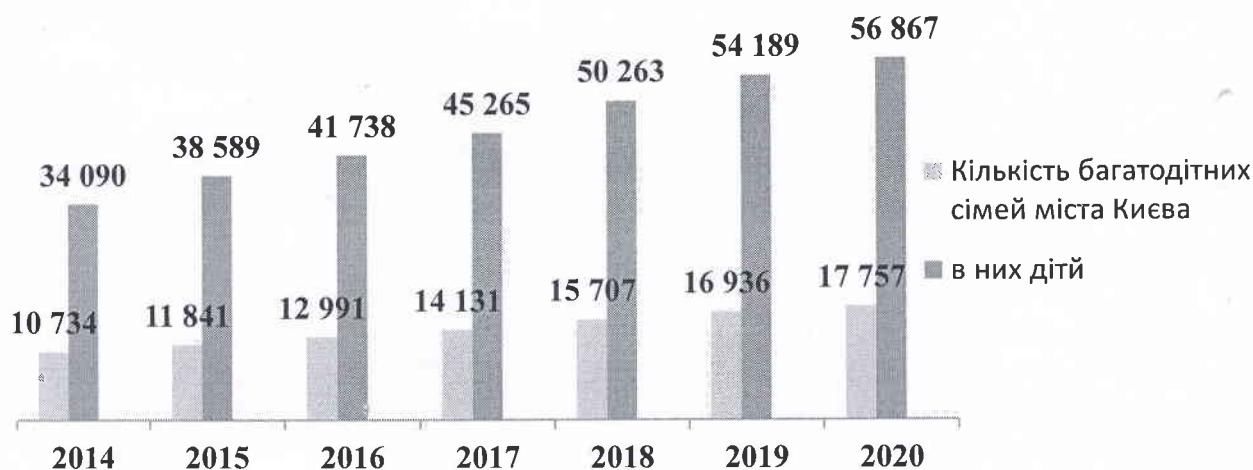

12.4 Робота з багатодітними сім'ями

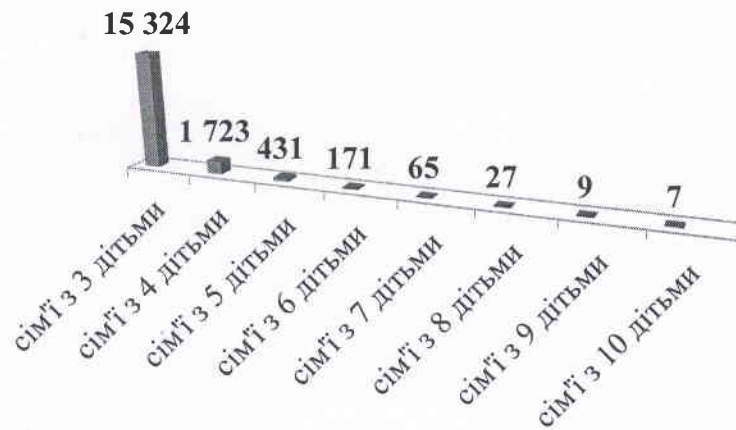
Законом України «Про охорону дитинства» визначено поняття «багатодітна сім'я» та «дитина багатодітної сім'ї».

Станом на 01.01.2021 в місті Києві нараховувалося **17 757** багатодітних сімей, в яких виховувалося **56 867** дитини.

Щороку в столиці спостерігається тенденція щодо збільшення кількості багатодітних сімей. У 2020 році цей показник збільшився на **9,3%** та, відповідно на **11,9%** збільшилась кількість дітей, які в них виховуються у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року.

Так, в столиці протягом 2020 року проживало **15 324** сім'ї, в яких виховувалося **3** дітей; **1 723** сім'ї із 4 дітьми, **431** сім'я із 5 дітьми; **171** сім'я із 6 дітьми; **65** сімей із 7 дітьми; **27** сімей із 8 дітьми; **9** сімей із 9 дітьми; **7** сімей з 10 дітьми.

Згідно з нормативно-правовими актами України, відповідальні структурні підрозділи районних в місті Києві державних адміністрацій, забезпечують підтвердження статусу багатодітної родини шляхом видачі відповідного посвідчення, з урахуванням якого багатодітні сім'ї отримують пільги, передбачені чинним законодавством України.

Протягом 2016 – 2020 років видано **12 478** посвідчень батьків багатодітної сім'ї та **27 075** посвідчень дитини з багатодітної родини, що на сьогоднішній день, забезпечує потребу багатодітних родин столиці в отриманні соціальних пільг, передбачених чинним законодавством України.

Водночас, Київська міська влада не залишається осторонь потреб неповних сімей, в яких дітей виховує лише один з батьків.

Для таких сімей, одним з пріоритетних, слід зазначити питання економічного (матеріального) характеру. Сукупний бюджет неповних сімей з малолітніми/неповнолітніми дітьми складається з індивідуального трудового доходу та державної допомоги.

На сьогоднішній день в Україні не затверджена Державна цільова програма підтримки сім'ї, що в значній мірі має негативні наслідки, насамперед, для даної категорії сімей. Одинокому батьку/матері дуже важко самотужки поєднувати питання матеріального забезпечення, піклування та всебічного розвитку дітей. Сімейна політика має бути спрямована на допомогу і підтримку таких батьків, особливо якщо на вихованні у них знаходиться двоє і більше дітей.

З метою матеріальної підтримки і привернення уваги до потреб неповних сімей, Київської міською владою було засновано премію Київського міського голови для одиноких батьків та одиноких матерів, які самі виховують дітей.

Так, відповідно до розпорядження Київського міського голови від 13.09.2018 № 634 «Про внесення змін до розпорядження Київського міського голови від 18 вересня 2007 року № 528 «Про заснування премії Київського міського голови одиноким батькам та одиноким матерям, які самі виховують дітей» в 2020 році за сумлінне та відповідальне батьківство Премію Київського міського голови було призначено та виплачено **6** одиноким батькам та **10** одиноким матерям, які самі виховують дітей.

На виконання п. 13.3 Міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2019-2021 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 18.12.2018 № 473/6524 (у редакції рішення Київської міської ради від 07.07.2020 № 11/9090) впродовж року було організовано та проведено **4** загальноміських заходів для багатодітних сімей столиці:

- ✓ з нагоди святкування Міжнародного дня сім'ї і Дня матері
- ✓ з нагоди святкування Українського дня родини
- ✓ з нагоди святкування Дня батька
- ✓ до Новорічно-Різдвяних свят

При цьому, 1000 багатодітних сімей столиці отримали цінні подарунки, 9 матерів та 11 татусів були нагороджені подяками Київського міського голови «За активну участь у суспільному житті, збереження родинних стосунків та досягнення успіхів у вихованні дітей».

В умовах карантинних обмежень, заходи відбувалися з дотриманням всіх санітарно-епідеміологічних норм.

Одним із видом соціальної підтримки багатодітних родин можна вважати присвоєння почесного звання України «Мати-героїня».

Почесне звання України «Мати-героїня» присвоюється жінкам, які народили та виховали до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей, у тому числі дітей, усиновлених у встановленому законодавством порядку, враховуючи вагомий особистий внесок у виховання дітей у сім'ї, створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, розвитку їх творчих здібностей, формування високих духовних і моральних якостей.

Насамперед особлива увага звертається на духовні, моральні якості осіб, які представляються до присвоєння почесного звання. Враховуються конкретні заслуги матері у справі виховання дітей, її авторитет, вагомий особистий внесок у створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, розвитку їх творчих здібностей, формування високих духовних і моральних якостей, за материнську самовідданість, забезпечення умов для повноцінного розвитку здорових, гармонійно розвинутих особистостей, громадян незалежної України.

Згідно з Указом Президента України від 25.12.2007 № 1254/2007 жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», виплачується одноразова грошова винагорода у десятикратному розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого з 1 січня року, в якому жінці було присвоєно почесне звання.

Розмір одноразової винагороди жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня» у 2020 році становила 21 020 грн.

Безумовно, це сприяє створенню позитивного іміджу багатодітної сім'ї в громаді, формуванню активної життєвої позиції, стимулює такі родини до відповідального ставлення до праці, освіти, участі в громадській діяльності.

Головний спеціаліст

Тетяна САЧКОВА